
VEILIGHEIDSANALYSE

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID | 2015-2018

GEMEENTE LEIDERDORP

Bestemd voor : College van B&W | Gemeenteraad
Portefeuillehouder : Mw. L.M. Driessen | Burgemeester Leiderdorp
Opdrachtgever : Mw. A. Noordhuis | Afdelingshoofd Concernzaken
Opdrachtnemer : Dhr. C.M.G. Valencia | Openbare Orde en Veiligheid
In samenwerking met : Dhr. R. van Es en Dhr. D. van Kommer | Politieteam Leiden-Noord
Datum oplevering : 11 juni 2014
Versie beheer : 02-06-2014

1^e behandeling : 31 mrt 2014 | Projectgroep Integraal Veiligheidsbeleid
2^e behandeling : 17 juni 2014 | College van Burgemeester en Wethouders
3^e behandeling : 09 juli 2014 | Klankbordgroep IVB bijeenkomst raadsleden
4^e behandeling : 15 juli 2014 | Advies prioriteiten College
5^e behandeling : 22 sept 2014 | Advies prioriteiten Raad "Prioriteitensessie"

"Verbinding, regie en daadkracht"

Projectmatig realiseren (PMR)

Initiatiefase	- Projectopdracht	√
Definitiefase	- Veiligheidsanalyse	√
Ontwerpfase	- IVB nota	×
Realisatiefase	- Uitvoeringsplannen	×
Nazorgfase	- Monitoring	×

1. LEESWIJZER

Deze rapportage vormt de weerslag van de veiligheidsanalyse zoals die in de periode van december 2013 en juni 2014 heeft plaatsgevonden in het kader van de ontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Leiderdorp. Het rapport vormt de basis voor:

- bespreking van aandachtspunten en prioriteiten door de raadsklankbordgroep IVB op 09 juli 2014
- besluitvorming over prioriteiten door de gemeenteraad op 22 september 2014
- verdere uitwerking van het IVB conform de planning uit de startnotitie IVB 2015-2018

De opbouw van het document beantwoordt aan de methode kernbeleid veiligheid. In deze methode worden vijf veiligheidsvelden onderscheiden. Binnen de veiligheidsvelden worden verschillende veiligheidsthema's onderscheiden. De indeling van de veiligheidsvelden is als volgt:

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
-------------------------------	-----------------------------	---------------------	--------------------	---------------------------

Per veiligheidsthema worden hierna behandeld (1) de aard van de veiligheidsproblematiek, (2) de conclusie en huidige aanpak en (3) de mogelijke beleidsversterkingen zoals 'verbeterpunten' of 'extra' inzet op het thema. Per veiligheidsveld worden tevens de mogelijke prioriteiten - gezien de bevindingen in de veiligheidsanalyse - genoemd.

De mogelijke beleidsversterkingen en prioriteiten die in het rapport worden genoemd, zijn nog niet de definitieve, vast te stellen beleidslijnen. Het betreft een oriëntatie op mogelijke acties en verbeterpunten. Door in de veiligheidsanalyse vooruit te kijken naar mogelijke beleidsversterkingen, komen de veiligheidsthema's meer tot ontwikkeling en wordt duidelijker waar de belangrijkste omissies in de huidige aanpak zitten.

De rapportage is gebaseerd op informatie verkregen via:

- Veiligheidsmonitor Leiderdorp, april 2014 – 'Hoe veilig is Leiderdorp?'
- Waarstaatjegemeente.nl (raadpleging brongegevens april 2014)
- Gegevens en informatie van de Dienst Informatie van de Politie Eenheid Den Haag
- Geregistreerde gegevens in BPS (tot juli 2009) en BVH van de Politie Eenheid Den Haag
- Input bewoners en maatschappelijk partners en raadsleden van Leiderdorp uit de Startbijeenkomst Integraal Veiligheidsbeleid Leiderdorp 2015-2018
- Gesprekken met wijkregisseur en bewoners binnen de 4 wijkoverleggen van Leiderdorp
- Gesprekken met ketenpartners binnen de projectgroep IVB 2015-2018
- Expertmeeting (bijeenkomst – wijkagenten, recherche, O.M., beleidsadviseurs e.a.)
- Bestudering van documenten en gegevensregistraties (informatierapportages, pv's etc.)

Concepten van de rapportage zijn beoordeeld en aangevuld door de IVB veiligheidspartners.

2. INHOUDSOPGAVE

Veiligheidsveld 1 : Veilige woon- en leefomgeving

- Thema 1.1: Sociale kwaliteit	3
- Thema 1.2: Fysieke kwaliteit	8
- Thema 1.3: Objectieve veiligheid	11
- Thema 1.4: Subjectieve veiligheid	14
Tussenstand: mogelijke prioriteiten veilige woon- en leefomgeving	17

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid

- Thema 2.1: Veilig winkelgebied	18
- Thema 2.2: Veilige bedrijventerreinen	20
- Thema 2.3: Veilig uitgaan	22
- Thema 2.4: Veilige evenementen	23
- Thema 2.5: Veilig toerisme	25
Tussenstand: mogelijke prioriteiten bedrijvigheid en veiligheid	25

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid

- Thema 3.1: Overlastgevende jeugd	26
- Thema 3.2: Criminele jeugd/individuele probleemjongeren	29
- Thema 3.3: Jeugd, alcohol en drugs	32
- Thema 3.4: Veilig in en om de school	34
Tussenstand: mogelijke prioriteiten jeugd en veiligheid	35

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid

- Thema 4.1: Verkeersveiligheid	36
- Thema 4.2: Brandveiligheid	40
- Thema 4.3: Externe veiligheid	43
- Thema 4.4: Voorbereiding op rampenbestrijding	45
Tussenstand: mogelijke prioriteiten fysieke veiligheid	48

Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid

- Thema 5.1: Polarisatie en radicalisering	49
- Thema 5.2: Georganiseerde criminaliteit	50
- Thema 5.3: Bestuurlijke en ambtelijke integriteit	52
Tussenstand: mogelijke prioriteiten integriteit en veiligheid	53

Aandachtspunten prioriteiten (voorstel)

- Aandachtspunten bewoners	54
- Aandachtspunten ondernemers	54
- Aandachtspunten professionals	54

Veilige woon- en leefomgeving
Bedrijvigheid en veiligheid
Jeugd en veiligheid
Fysieke veiligheid
Integriteit en veiligheid

3. VEILIGHEIDSVELD 1 : Veilige woon- en leefomgeving

Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	Thema 1.1: sociale kwaliteit
<p>1. De aard van problematiek: De sociale kwaliteit van een buurt, wijk, kern heeft betrekking op de 'intermenselijke relaties' in een buurt, dat wil zeggen: tussen bewoners en eventueel andere aanwezige personen. Belangrijke aspecten van de sociale kwaliteit zijn betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken en de mate van informele sociale controle. De sociale kwaliteit kan onder druk komen te staan door verschijnselen zoals woonoverlast, burengerucht, drank- en drugsoverlast, overlast van prostitutie of zwervers.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Leefbaarheid (gemiddeld rapportcijfer)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,4	-	-	7,5	▲
Sociale cohesie (cijfer 0-10) - onderlinge verstandhouding van buurtbewoners	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	6,3	-	-	6,2	▼
Woonoverlast/Burengerucht en relatieproblemen	Politie (BVH incidentcode 1.1.1)	248	218	213	-	▼
Overlast gestoord/overspannen persoon	Politie (BVH incidentcode 1.1.2)	52	54	74	-	▲
Overlast zwerver	Politie (BVH incidentcode 1.1.3)	7	12	17	-	▲
Drugsoverlast (incidenten)	Politie (BVH incidentcode 1.1.4)	5	7	17	-	▲
Drugsoverlast (beleving in de buurt in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	2%	-	-	2%	■
Overige overlast sociaal	Politie (BVH incidentcode 1.1.5)	31	16	14	-	▼
Ervaren van sociale overlast o.a. dronken mensen, drugsoverlast, rondhangende jongeren etc. (schaalscore)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	0,9	-	-	0,8	▼
Woonomgeving (gemiddeld rapportcijfer)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,5	-	-	7,5	■
Mensen gaan op prettige manier met elkaar om (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	70%	-	-	69%	▼
Mensen kennen elkaar nauwelijks (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	29%	-	-	25%	▼
Gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	43%	-	-	37%	▼
Voel me thuis bij de mensen (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	61%	-	-	64%	▲
Voelt u zich verantwoordelijk voor de	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	- ¹	-	-	54%	▲

¹ In de IVM van 2014 is de module 'burgerparticipatie' toegevoegd.

veiligheid in uw buurt? (mee eens in %)						
Wilt u kunnen aangeven welke problemen met voorrang aangepakt moeten worden?	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	-	-	-	52%	▲
Leveren van een actieve bijdrage aan veiligheid in uw eigen buurt	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	-	-	-	32%	▲
Afval huishoudelijk, autowrak, lozing (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.6.4)	9	10	7	-	▼
Overtreding APV (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.7.3)	31	19	18	-	▼
Bezit Hard-drugs (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.1.1)	1	0	0	-	■
Bezit Soft-drugs (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.1.1)	3	1	1	-	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Uit de analyse van de sociale kwaliteit komen tegengestelde inzichten. Kwantitatief laten de gegevens een goed rapportcijfer zien. Inwoners van Leiderdorp waarderen de leefbaarheid én woonomgeving in de buurt met een 7,5. Leiderdorp scoort hiermee goed op het onderwerp sociale kwaliteit. Ook ervaren de inwoners van Leiderdorp (0,8) minder sociale overlast dan gemiddeld in Hollands Midden (1,2) en Nederland (1,3). Daarbij geldt dat de meeste inwoners van Leiderdorp zich thuis voelen bij de mensen in de buurt. Ze geven aan elkaar in de buurt te kennen en op een prettige manier met elkaar om te gaan. Ze ervaren hun buurt grotendeels als gezellig, waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen. Het merendeel voelt zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen.

Maar er is ook een stijging van verschillende sociale incidenten waarneembaar en een lichte daling in de onderlinge verstandhouding en omgang tussen buurtbewoners. De overlast van drugsgelateerde incidenten lijkt toe te nemen. Gezien de informatie van politie en professionals verdient dit onderwerp vooral de aandacht bij 'jeugd'(zie veiligheidsveld 3.3). Voorts wordt in de beleving van de inwoners men minder vaak lastig gevallen op straat dan in de rest van Nederland. Ook is men in Leiderdorp tevredener over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid dan gemiddeld in Nederland, maar net zo positief als in Hollands Midden. Uit de scores blijkt dat burgerparticipatie hoog is, de bewoners voelen zich verantwoordelijk voor de veiligheid in hun buurt en willen graag meedenken én helpen. De schaal score voor totale overlast in de buurt is voor Leiderdorp lager dan in Hollands Midden en Nederland.

De hoge waardering van burgerparticipatie en sociale kwaliteit is niet onlogisch, temeer omdat de gemeente Leiderdorp sinds enige jaren beschikt over een instrument (de 'wijkoverleggen') dat o.a. opgericht is om die sociale kwaliteit juist te versterken. Informatie over het maatschappelijk effect van de wijkoverleggen in relatie tot de inzet is niet voorhanden, waardoor het daadwerkelijke rendement lastig te toetsen is.

De gesprekken met professionals, wijkoverleggen en bewoners bevestigen de hoge waardering van sociale kwaliteit in de cijfers. Men heeft een veilige woon –en leefomgeving hoog in het vaandel staan (vaak nr. 1) maar concludeert dat, zeker ten aanzien van de (criminele)onveiligheid, het 'wel

mee valt' in Leiderdorp. Wel wordt aangegeven dat de gemeente en politie op onderdelen hun aandacht niet moeten laten verslappen. Informatieverstrekking en het betrekken van bewoners in projecten wordt hierin belangrijk geacht.

Interessant in de analyse van dit veiligheidsthema bleek verder de beperkt voor handen zijnde informatie die nodig is om een gedegen dwarsdoorsnede van de sociale kwaliteit te kunnen maken. Sociale kwaliteit moet vooral worden gemeten op wijk- en (bij voorkeur) buurtniveau. De veiligheidsmonitor genereert voorsnog uitsluitend informatie op gemeenteniveau en het aantal respondenten is klein. Het contact met de wijkoverleggen en de wijken is daarom een prima instrument om deze informatie wel te genereren. Wellicht kan er ook nog tussen de verschillende wijkoverleggen contact worden gelegd voor een integrale benadering en afstemming.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De prioriteit 'veiligheid op straat' uit het IVB 2010-2014, heeft geleid tot een aantal initiatieven om de sociale kwaliteit en veiligheid binnen de woon –en leefomgeving een impuls te geven. Voorbeelden hiervan zijn instrumenten als betrekken van wijkoverleggen, informatiebijeenkomsten organiseren en projecten faciliteren (b.v. burgernet, witte voetjes, WAAKS etc.). Aansluiting bij de campagne publieke veiligheid, afspraken met betrekking tot tolerantiegrenzen in voorbereiding op de jaarwisseling of het door de politie ingerichte BoVa-team² hebben eveneens directe invloed op de sociale kwaliteit in Leiderdorp.

Het is echter de vraag of er in de context van sociale kwaliteit voldoende samenhang en verbinding bestaat tussen de verschillende activiteiten en instrumenten om te spreken van een aanpak. Het benoemen van accenten is daardoor niet vanzelfsprekend. Genoemde instrumenten lijken te werken. Op wijk- en buurtniveau worden ongetwijfeld ook velerlei activiteiten georganiseerd die een belangrijke bijdrage (kunnen) leveren. Overzicht op dat totaal aan instrumenten en activiteiten en een bepaalde mate van regie gericht op samenhang lijkt op dit thema nog onvoldoende aanwezig.

De causaliteit tussen sociale problematiek en veiligheidsproblematiek is in dit thema van belang. De projecten geïnitieerd vanuit de politie en het cluster Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente lijken succesvol en aan te sluiten bij de behoefte van buurtbewoners. Daarom lijkt het opportuun de bestaande instrumenten te blijven hanteren en faciliteren. Een doorontwikkeling van de wijkoverleggen biedt, qua positie en mate van participatie in de veiligheidsketen en qua frequentie van het contact met de wijken/buurtten, wellicht nog een kans tot integraliteit en effectiviteit.

Verder past het in de regierol van de gemeente om de sociale kwaliteit te versterken door relevante overlegstructuren te clusteren en in onderlinge samenhang lokale initiatieven te versterken en activiteiten (verder) te gaan stimuleren.

---

² Het BoVa-team is een speciaal opgezet politieteam dat primair wordt ingezet om de heterdaadkracht te vergroten (pakkans) op HIC thema's (High Impact Crimes: o.a. woninginbraak, overvallen enz.).

De inwoners van Leiderdorp is, vanuit de veiligheidsmonitor, op dit thema nog expliciet gevraagd welke buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen:

1. Hondenpoep
2. Te hard rijden
3. Parkeerproblemen

De uitkomsten van onder meer de Startbijeenkomsten IVB en wijkoverleggen lieten een andere tendens zien. Tijdens deze bijeenkomsten werd aangegeven vooral op woonoverlast en woninginbraken in te zetten. Dit vonden de deelnemers belangrijker. Daarbij is het volgens de bewoners ook zaak om vooral snel verloedering te bestrijden (kleine zaken snel repareren in de openbare ruimte) en de zichtbaarheid van de politie te vergroten in de buurt.

Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	Thema 1.2 : Fysieke kwaliteit
<p>1. De aard van problematiek: De fysieke kwaliteit van een buurt, wijk, kern heeft logischerwijze betrekking op fysieke kenmerken van de woonomgeving, in het bijzonder de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Meest algemeen gaat het bij dit thema om de vraag: hoe staat de openbare ruimte erbij? Hoe prettig is het wonen in de buurt gegeven die fysieke kwaliteit? Aspecten zijn dan onderhoud van groen, aanpak zwerfvuil, verlichting van achterpaden e.d. Inbreuk op de fysieke kwaliteit maken onder meer vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Oordeel fysieke voorzieningen (indicator 0-10)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	5,7	-	-	6.1	▲
Oordeel functioneren gemeente (indicator 0-10 en tevreden in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 37%)	5,4	-	-	40% ^{3*}	■
Er zijn goede speelplekken (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	51%	-	-	59%	▲
Er zijn goede voorzieningen voor jongeren (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	16%	-	-	22%	▲
Fysieke verloedering komt vaak voor (indicator 0-10)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	2,8	-	-	2,4	▼
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	Politie (BVH incidentcode 1.2.1)	203	199	144	-	▼
Vernielingen komen vaak voor (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	3%	-	-	24%	▲
Groen is goed onderhouden (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	62%	-	-	70%	▲
Rommel op straat komt vaak voor (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	14%	-	-	51%	▲
Hondenpoep komt vaak voor (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	27%	-	-	69%	▲
Oordeel burger over straatverlichting (Buurt is goed verlicht)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	75%	-	-	79%	▲
Oordeel burger directe woonomgeving (10-puntsscore) 'veiligheid in de buurt'	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,1	-	-	7,1	■
Overige overlast fysiek	Politie (BVH incidentcode 1.2.2)	4	4	4	-	■

³ *De IVM 2014 hanteert een nieuwe beoordeling: 'Over het functioneren van de gemeente is men in Leiderdorp vaker tevreden (40 procent) dan in Nederland (37 procent)'.

Rapportcijfer 'Leefbaarheid buurt'	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,4	-	-	7,5	
------------------------------------	---------------------------------	-----	---	---	-----	---

2. Conclusie en huidige aanpak

Een juiste inrichting en goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte is van groot belang voor de leefbaarheid en veiligheid. Het voorkomt criminaliteit en geeft mensen een gevoel van veiligheid.

De waardering voor de fysieke kwaliteit in Leiderdorp (6,1) komt in 2013 vrijwel overeen met het gemiddelde van Hollands Midden (6,3) en Nederland (6,2). Over het onderhoud van wegen, paden en pleintjes zijn de inwoners van Leiderdorp minder tevreden dan in Hollands Midden en Nederland. De meeste inwoners vinden dat de perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden. Dit is een groter gedeelte dan in heel Nederland. Minder dan een kwart van de inwoners vindt dat er goede voorzieningen zijn voor jongeren in Leiderdorp. Dit komt overeen met Hollands Midden, maar is lager dan in Nederland alhoewel er een stijgende lijn waarneembaar is (van 16% naar 22%).

De gemiddelde schaalscore voor fysieke verloedering in Leiderdorp (2.4) is lager dan het gemiddelde in Hollands Midden (2.7) en Nederland (2.8). Het percentage inwoners dat zegt dat rommel op straat wel eens voorkomt is lager dan in heel Nederland. De groep die zelf veel overlast ervaart van rommel op straat is ook lager dan in Nederland.

De inwoner van Leiderdorp beoordeelt het totaal van zijn directe woonomgeving met een 7,5. Deze prima score op het totaal kent echter wel een aantal tegenstrijdigheden:

Hoewel de vernielingen of zaakbeschadigingen effectief met ongeveer 25% is gedaald, is in de beleving van de inwoner deze vorm van vandalisme met hetzelfde percentage gestegen. Daarbij geldt ook dat deze vorm van overlast minder vaak voor komt in Leiderdorp dan in de referentiegroep. De beoordeling voor de fysieke voorzieningen, faciliteiten (o.a. voor jongeren), verlichting, onderhoud groen, verloedering en vernieling zijn allen in positieve zin vooruit gegaan. Echter in de beleving van de inwoners is er uit de IVM cijfers een nieuwe explosieve top drie:

1. Vernielingen komen vaak voor (3% naar 25%)
2. Rommel op straat komt vaak voor (14% naar 51%)
3. Hondenpoep komt vaak voor (27% naar 69%)

In Leiderdorp zien inwoners overigens minder vaak een vooruitgang in de buurtontwikkeling dan in Hollands Midden en Nederland. De inwoners is ook gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de gemeente Leiderdorp op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Over het functioneren van de gemeente is men in Leiderdorp vaker tevreden (40 procent) dan in Nederland (37 procent) en ongeveer even vaak tevreden als in Hollands Midden (38 procent).

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De fysieke kwaliteit wordt in de huidige situatie vanuit andere programma's dan Integrale Veiligheid aangestuurd. Het is van belang dat de uitkomsten binnen het IVB aansluiting vinden binnen deze programma's. Zodat enerzijds de quick-wins kunnen worden opgepakt en anderzijds de lange termijn projecten (o.a. renovatie) ook kunnen worden gerealiseerd conform veiligheidsvereisten.

Verder ligt het voor de hand om al bij de inrichting van de openbare ruimte in de nieuwbouw locaties rekening te gaan houden met de fysieke kwaliteit in relatie tot veiligheid. Het inrichten van de buitenruimte volgens het aspect 'veilige omgeving' van het Keurmerk Veilig Wonen biedt daarbij veel houvast. Wijkshouwen kunnen een bijdrage gaan leveren aan het oplossen van de meest essentiële knelpunten in het onderhoud en beheer van de openbare ruimte.

Daarnaast is het van belang dat de inrichting van de buitenruimte wordt afgestemd op het gewenste gebruik waarbij doelgroepen zowel afzonderlijk van elkaar als in relatie met elkaar activiteiten kunnen ontplooiën (denk bijvoorbeeld aan jeugdvoorzieningen). Een meer structurele aanpak van graffiti en meer aandacht voor het gebruik en de afhandeling van het Meldpunt Openbare Ruimte wordt aanbevolen.

Tot slot biedt het concept van zelfbeheer kansen om inwoners nadrukkelijker te laten participeren bij het inrichten, beheren en onderhouden van de buitenruimte. Uit de veiligheidsmonitor blijkt ook dat zij meer dan bereid zijn mee te denken én helpen.

Vanuit de verschillende bijeenkomsten zijn voor het thema fysieke kwaliteit de volgende zaken naar voren gekomen:

- Probeer verloedering z.s.m. te bestrijden (kleine zaken snel repareren in de openbare ruimte)
- Hoge begroeiing van groen beter bijhouden en flink snoeien langs de Engelendaal.
- Draag zorg voor voldoende verlichting binnen Leiderdorp (ook op plekken achter woningen)
- De bewoners zien de gladheidsbestrijding graag breder georganiseerd, vanuit veiligheidsoptiek.
- Vanuit verschillende gremia (o.a. wijkoverleg en ondernemers) is de vraag gesteld welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot cameratoezicht in de parkeergarage van de Winkelhof.
- Eventueel gericht 'hotspot' cameratoezicht op b.v. de fietsen opstelplaatsen.
- Aanpassen verlichting rondom de Winkelhof door middel van lampen die worden aangestuurd door bewegingssensoren.

Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	Thema 1.3: objectieve veiligheid
1. De aard van problematiek: Bij dit thema gaat om de diverse, veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk, gemeente. Soorten criminaliteit die in elk geval bepalend zijn en uitgewerkt dienen te worden in de analyse, zijn woninginbraak, voertuigcriminaliteit en geweldscriminaliteit (waaronder huiselijk geweld).	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Slachtofferschap vermogensdelicten (%)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	11%	-	-	13%	▲
Slachtoffer geweldsdelicten (%)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	4%	-	-	2%	▼
Slachtoffer vandalismedelicten (%)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	11%	-	-	8%	▼
Slachtofferschap laatste jaar totaal (% aantal inwoners)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (VRHM en Nederland = 29%)	24%	-	-	21%	▼
Diefstal/inbraak woning	Politie (BVH incidentcode 1.3.1)	116	141	122	-	▼
Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	Politie (BVH incidentcode 1.3.2)	18	16	29	-	▲
Overige Diefstal/inbraak/vermogensdelicten	Politie (BVH incidentcode 1.3.3)	358	187	159	-	▼
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	Politie (BVH incidentcode 1.3.4)	160	199	177	-	▼
Diefstal van motorvoertuigen	Politie (BVH incidentcode 1.3.5)	18	14	28	-	▲
Diefstal brom-, snor-, fietsen	Politie (BVH incidentcode 1.3.6)	126	120	128	-	▲
Mishandeling (fysiek geweld)	Politie (BVH incidentcode 1.3.7)	64	60	40	-	▼
Bedreiging (psychisch geweld)	Politie (BVH incidentcode 1.3.8)	50	57	64	-	▲
Ruzie/vechtpartij (geweld)	Politie (BVH incidentcode 1.3.9)	158	179	207	-	▲
Zeden (geweld)	Politie (BVH incidentcode 1.3.10)	68	34	24	-	▼
Overige criminaliteit (heling, verduistering, oplichting)	Politie (BVH incidentcode 1.3.11)	49	52	46	-	▼
Straatroof (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 1.4.6)	2	7	2	-	▼
Overval (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 1.4.7)	7	1	1	-	▼
Huiselijke geweld (aantal incidenten/misdrijven)	BVH (projectcode HG1) (geweld binnenshuis)	-	41	30	-	▼
Huiselijk geweld (huisverboden)	Huisverbodonline.nl / Khonraad	8	4	2	-	▼

2. Conclusie en huidige aanpak

Uit de objectieve cijfers komt een gemengd beeld naar voren over de criminaliteit en veiligheid in Leiderdorp. Op het totaal en in vergelijking met de referentiegroep (VRHM en NL) kan worden gesteld dat Leiderdorp een betrekkelijk veilige gemeente is. Uit de veiligheidsmonitor blijkt verder dat burgers in Leiderdorp minder vaak slachtoffer worden van een geweldsdelict. De kans om slachtoffer te worden van een geweldsdelict is in Leiderdorp 4 procent en daarmee 2 procentpunten kleiner dan de kans op een geweldsdelict in de referentiegroep. Vooral (seksuele)mishandeling komt minder vaak voor in Leiderdorp. In 2008 was de kans op een geweldsdelict nog even groot in Leiderdorp als in de referentiegroep. Daar staat tegenover dat er wel sprake is van een stijging in ruzies, vechtpartijen en bedreigingen. Hierbij wordt niet noodzakelijkerwijs direct fysiek geweld gebruikt.

Naast deze opvallende zaken laten de cijfers een vrij stabiel beeld zien. Het aantal inbraken in woningen zijn enigszins gezakt evenals gerelateerde vermogensdelicten. Daarbij kan de inzet van afgelopen jaar op dit thema (prioriteit IVB) in combinatie met de aanhouding van enkele notoire inbrekers aan hebben meegeholpen. Ondanks een daling in cijfers (welke in 2014 overigens weer lijken te stijgen) en verschillende projecten vanuit de gemeente en politie (burgernet, witte voetjes, waaks, inzet BoVa team, ANPR inzet, informatie bijeenkomsten, analyses, voorlichting technopreventie middelen etc.) moet er voor dit thema absoluut aandacht blijven. Dit komt terug in alle gesprekken en inspanningen met partners, professionals en bewoners van Leiderdorp. Uit de veiligheidsmonitor en de verschillende gesprekken blijkt dat er bij bewoners vooral behoefte bestaat aan voorlichting, informatie en het vergroten van de heterdaadkans. Samen met de politie en partners (w.o. bewoners) trekt de gemeente verder op om deze vorm van criminaliteit nog meer tegen te gaan.

In de cijfers zien we ook een toename van het aantal diefstallen uit auto's. Dit is mogelijk verklaarbaar door de gunstige ligging van Leiderdorp voor mobiel banditisme (geldt overigens ook voor veel woninginbraken). In 2010 hebben diverse gemeenten in de regio last gehad van deze vorm van criminaliteit waarbij in een periode van enkele weken systematisch onderdelen (zoals airbags) van een groot aantal auto's werd weggenomen. Deze vorm van criminaliteit is lastig aan te pakken. Een laatste thema wat vanuit de statistieken wellicht de aandacht verdient is de diefstal van brom-, snor-, fietsen. Hier is een duidelijke stijging zichtbaar in Leiderdorp. In de verschillende gesprekken met bewoners is vanuit diverse gremia ook aandacht voor dit onderwerp gevraagd. Met name rond hotspots als de Winkelhof. Dit heeft volgens de politie o.a. te maken met de fietsen met hulpmotor (elektrische fietsen). Er worden op dit thema al verschillende activiteiten georganiseerd (w.o. bijvoorbeeld een 'lokfiets').

Het thema huiselijk geweld heeft sinds de invoering (2010) vanuit de gemeente(n) veel aandacht gekregen. Juist vanuit het IVB (als prioriteit benoemd) en landelijk. Zo is er een samenwerkings- en handelingsprotocol opgesteld voor Leiderdorp en wordt de casuïstiek vanuit de verschillende veiligheids- en zorgnetwerken toegepast. Er is naast de procesmatig -en juridische kant ook veel energie gestoken in de onderlinge relaties tussen partijen die betrokken zijn bij het formuleren van

het advies tot opleggen, uitvoeren en bezwaarprocedure van een huisverbod (GGD, OM politie, SP71 en gemeente). Een goed functionerend netwerk is in de warme fase cruciaal voor juiste besluitvorming en vooral het op te stellen zorgplan voor 'achterblijvers' i.c. de slachtoffers. Het is lastig om op dit moment te toetsen of de inspanningen van afgelopen jaren hun vruchten al afwerpen. De cijfers laten een daling zien van huisverboden maar dat zegt niet direct iets over de kwaliteit van de zorg (zorgplan) en effectiviteit van het instrument.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De aard van bepaalde vormen van criminaliteit biedt veel houvast om programmatisch en op basis van beproefde concepten een slag te maken in het terugdringen van het aantal incidenten. Implementatie of uitbreiding van het Keurmerk Veilig Wonen, Keurmerk Veilig Ondernemen of de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan bieden een uitgangspunt aan de voorkant van een veiligheidsvraagstuk. De aanpak van het aantal geweldsdelicten vraagt een nadrukkelijker samenwerking in de veiligheidsketen. Bij huiselijk geweld mag die samenwerking vooral vroegtijdiger ontstaan door een verbetering van de informatiepositie en meer regie op de sociale- en de zorg kant van deze casuïstiek. Een integrale benadering in samenwerking met het veiligheidshuis lijkt hierbij opportuun.

In de huidige aanpak wordt de objectieve veiligheid en de bestrijding van criminaliteit nog vooral gezien als een taak van de politie. De politie zet door middel van speerpunten in haar beleid weliswaar nadrukkelijk in op de meest actuele en prioritaire thema's, maar heeft daarnaast een steeds beperktere capaciteit. Overlast en kleine ergernissen in de buitenruimte (leefbaarheid) krijgen hierdoor bijvoorbeeld soms minder aandacht. Dergelijke spanningsvelden kunnen ondervangen worden door hier vooraf afspraken over te maken en gezamenlijke prioriteiten te stellen. Vanuit het regionaal beleidsplan van de politie (eenheid Den Haag) en gezien de lokale situatie van Leiderdorp lijkt het daarom verstandig om komende periode vooral in te zetten op woninginbraken en vermogensdelicten en daarbij de ingezette lijn van de aanpak huiselijk geweld te blijven vasthouden.

Er kan aan een gezamenlijk actieprogramma worden gedacht waarin aandacht is voor informatieverstrekking en voorlichting, uitbreiding keurmerken (renovatie en nieuwbouw), vergroten heterdaadkracht door innovatie en social media initiatieven verder stimuleren en faciliteren (zoals burgernet, whatsapp buurtgroepen etc.), regionale aanpak mobiel banditisme, aanpak van heling/gruthokkers, nazorg (i.r.t. overvallen) en een doorontwikkeling van de wet tijdelijk huisverbod (regionaal). Deze conclusie van professionals wordt overigens gestaafd met de meningen en opmerkingen uit de verschillende bijeenkomsten met inwoners van Leiderdorp.

Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	Thema 1.4: subjectieve veiligheid
<p>1. De aard van problematiek: Hier gaat het enerzijds om het ‘algemene veiligheidsgevoel’ van bewoners (hoe vaak voelt men zich onveilig, in hoeverre mijdt men bepaalde plekken in de gemeente e.d.) en anderzijds om het veiligheidsgevoel van bewoners op bepaalde plekken binnen de gemeente (winkelgebied, uitgaansgebied, e.d.). Het gaat hier om de veiligheidsbeleving van inwoners welke het algemeen welbevinden en leefklimaat in de gemeenten kan beïnvloeden.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Rapportcijfer veiligheid eigen buurt (gemiddelde)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,1	-	-	7,2	▲
Voelt zich wel eens onveilig algemeen (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	23%	-	-	33%	▲
Voelt zich vaak onveilig algemeen (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	2%	-	-	2%	■
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	14%	-	-	15%	▲
Voelt zich vaak onveiligheid in eigen buurt	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	2%	-	-	2%	■
Verwachte kans op vermogensdelicten (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (zakkenrollen, beroving, inbraak e.d.)	11%	-	-	5%	▲
Beleving inbraak in woningen (Aantal inwoners mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	3%	-	-	12%	▲
Tevreden over functioneren politie (aantal inwoners in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	48%	-	-	30%	▼
Politie te weinig zichtbaar in buurt (mee eens in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	51%	-	-	53%	▲
Tevreden over functioneren ⁴ gemeente t.a.v. leefbaarheid en veiligheid	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (indicator 0-10 voor 2011 en aantal inwoners in % voor 2014)	5,4	-	-	40%	■
Indruk dat criminaliteit veel voorkomt in de buurt (%)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	9%	-	-	8%	▼
Indruk dat criminaliteit is toegenomen in de buurt (%)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	20%	-	-	19%	▼

⁴ Meting 2011 was op basis van schaalscore (met als referentiegroep 5,5), meting 2014 is gemeten op basis van tevredenheid aantal inwoners in %..

Oordeel inwoners over veiligheid op buurt niveau (10-puntsscore)	Waarstaatjegemeente.nl (referentiegroep NL – 6,8)	-	-	-	7,4	▲
Inwoners dat vaak 's avonds of 's nachts de deur niet open doet	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (vermijdingsgedrag in %)	13%	-	-	13%	■
Inwoners dat vaak onveilige plaatsen mijdt in de buurt (in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (vermijdingsgedrag in %)	3%	-	-	2%	▼
Inwoners dat zich 's avonds in de buurt onveilig voelt (in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (vermijdingsgedrag in %)	2%	-	-	1%	▼
Inwoners dat zich 's avonds alleen thuis niet veilig voelt (in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (vermijdingsgedrag in %)	1%	-	-	2%	▲
Bang zelf slachtoffer te worden van criminaliteit	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (vermijdingsgedrag in %)	3%	-	-	2%	▼
Oordeel veiligheid woonomgeving (rapportcijfers 0-10)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	7,1	-	-	7,1	■

2. Conclusie en huidige aanpak

De indicatoren die voorhanden zijn geven het kwantitatieve 'algemene veiligheidsgevoel' van bewoners in Leiderdorp weer. De totaalscores voor 'veiligheid eigen buurt' (7,5) en oordeel 'veiligheid woonomgeving' (7,1) zijn mooie rapportcijfers voor de gemeente Leiderdorp.

Van de inwoners van Leiderdorp zegt 15 procent zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt. Dit is een lager percentage dan in Nederland, maar komt overeen met Hollands Midden. Daarnaast vertonen inwoners van Leiderdorp, in vergelijking met Hollands Midden en Nederland, even vaak vermijdingsgedrag. De groep die aangeeft 's avonds niet open te doen omdat ze het niet veilig vinden, is overigens groter in verhouding. De groep die zich 's avonds onveilig voelt in de buurt is weer kleiner.

Opvallend is ook de tegenstrijdigheid in objectieve cijfers en veiligheidsbeleving. Het aantal inbraken en vermogensdelicten is de afgelopen jaren afgenomen maar in de veiligheidsbeleving van de inwoners is deze juist fors gestegen (3% naar 12%). Aan de andere kant zegt men dat de criminaliteit in de buurt is gedaald. Twaalf procent van de inwoners van Leiderdorp verwachten een grote kans te hebben om slachtoffer te worden van een woninginbraak. Een kleinere kans is er om slachtoffer te worden van zakkenrollerij (5%), beroving op straat met geweld (2%) en mishandeling (2%). Deze percentages komen overeen met Hollands Midden en Nederland. Het deel van de inwoners van Leiderdorp, dat tevreden is over het functioneren van de politie is 20 procent. Dit is lager dan in Hollands Midden (25 procent) en Nederland (25 procent). 25% ziet daadwerkelijke inbraak in woning gebeuren (heterdaad) maar 53% meldt dit niet! En indien dit wel gemeld wordt is dat voornamelijk om het slachtoffer te helpen.

Tot slot is er de top 3 van onveilige plekken volgens inwoners:

1. Plekken waar jongeren hangen (38%)
2. Rondom uitgaansgelegenheden (18%)
3. Winkelcentra (15%)

Overigens voelen in Leiderdorp inwoners zich minder vaak onveilig op mogelijk onveilige plekken dan in de referentiegroep.

Aangezien in de meeste vormen van criminaliteit een daling is te zien (zie onder 1.3) en de kans op slachtofferschap ook gering is (zie onder 1.3), kan geconcludeerd worden dat de onveiligheidsbeleving niet gelijk loopt of gelieerd is aan de objectieve verbetering van de veiligheid. Op zichzelf is dat niet bijzonder. De beleving van veiligheid wordt in beginsel niet sec gevoed door criminaliteitscijfers. Uit gesprekken met wijkoverleggen en inwoners is ook gebleken dat er in Leiderdorp (vooral) een nadrukkelijke relatie bestaat tussen de onveiligheidsbeleving en de fysieke kwaliteit van de openbare ruimte. Het gevoel van onveiligheid ontstaat dus voornamelijk als gevolg van de inrichting, onderhoud of beheer van de openbare ruimte. Ook in de winkelgebieden en de bedrijventerreinen komt dit aan de orde. Gezien de uitkomsten van de analyse speelt verder de zichtbaarheid van de politie en de (tijdige) opvolging van meldingen door de politie een rol bij de beleving van veiligheid. Beperkte capaciteit en prioritaire meldingen zijn er soms oorzaak van dat de politie niet toekomt aan de afhandeling van lager geprioriteerde meldingen of er langer over doet om ter plaatse te komen.

In de huidige aanpak wordt vooral ad-hoc aandacht besteed aan de subjectieve veiligheid. Zo wordt er bijvoorbeeld persoonlijk aandacht besteed aan slachtoffers van bepaalde criminaliteitsvormen (zoals een overval). De politie en gemeente maken - bij het brengen van nieuws over criminaliteit - ook regelmatig de afweging in hoeverre het nieuws wel of juist geen bijdrage levert aan het gevoel van onveiligheid. Incidenteel vinden er preventieve acties plaats die gericht zijn op het terugdringen van criminaliteit en in het kielzog ook een verbetering van de subjectieve veiligheid tot gevolg moeten hebben. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de preventieve aandacht voor woninginbraken of overvallen op bedrijven.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Een verbetering van de subjectieve veiligheid is naast een daadwerkelijke verbetering van de veiligheid ook sterk afhankelijk van het beeld dat bij inwoners wordt gevestigd over de wijze waarop die veiligheid wordt bereikt en de maatregelen die daartoe worden genomen. Het gaat daarbij om transparant en dus zichtbaar maken van het optreden van de overheid. Ook het uitventen van de successen in de bestrijding van criminaliteit is daar onderdeel van. Daarnaast kan gedegen communicatie, over preventieve veiligheidsprojecten zoals een Keurmerk Veilig Ondernemen in een winkelgebied of het realiseren van een Rampbestrijdingsplan voor een bedrijventerrein, een belangrijke bijdrage leveren aan het 'algemene veiligheidsgevoel'. Tot slot mag geconcludeerd worden dat, gezien de nadrukkelijke relatie tussen de beleving van veiligheid en de fysieke kwaliteit, een aanpak op dat thema een randvoorwaarde is een doelstelling in het thema subjectieve veiligheid te kunnen behalen.

Belangrijkste problemen volgens inwoners:

1. Te hard rijden.
2. Overlast van groepen jongeren.
3. Parkeeroverlast.
4. Inbraak in woningen.
5. Hondenpoep en
6. Vernieling straatmeubilair.

Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving	Tussenstand Prioriteiten
<p>Op basis van de beschrijving hiervoor van problematiek en aanpak binnen het veld 'veilige woon- en leefomgeving', kan gedacht worden aan de volgende prioriteiten:</p> <p>1. Fysieke kwaliteit (de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte o.a. verloedering, vandalisme, graffiti etc.)</p> <p>2. Sociale kwaliteit (betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken en de mate van informele sociale controle.)</p> <p>3. Objectieve veiligheid (veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk, gemeente o.a. woninginbraak, voertuigcriminaliteit en geweldscriminaliteit (waaronder huiselijk geweld).</p>	

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Thema 2.1: veilig winkelgebied
<p>1. De aard van problematiek: In een winkelgebied kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal en zakkenrollerij maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de gebouwen. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Zakkenrollerij (aantal incidenten)	Politie (incidentcode 1.2.4)	28	31	13	-	▼
Winkeldiefstal (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.1.1)	51	33	35	-	▲
Inbraak winkel (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.1.2)	2	8	7	-	▼
Overvallen (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.2.2)	4	1	1	-	■
Zakkenrollerij (zonder geweld) (heel) grote kans op in %	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 4%)	3%	-	-	5%	▲
Winkelgebied als onveilige plek ervaren (mee eens in %)	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 14%)	11%	-	-	15%	▲

2. Conclusie en huidige aanpak

De beschikbare cijfers op het gebied van winkelcentra ontleen we voornamelijk aan de politie. Er zijn weinig specifieke indicatoren beschikbaar voor de winkelcentra die Leiderdorp kent. We zien een lichte stijging in het aantal winkeldiefstallen en een lichte daling in het aantal winkelinbraken. De overvallen zijn stabiel gebleven (met uitzondering van een ramkraak) en wekken de indruk dat dit geen aandacht behoeft. Echter vanuit de politie is er in 2010-2011 extra aandacht voor overvallen geweest. Met name rond de Winkelhof zijn winkeliers en ondernemers actief benaderd (vooral voor en tijdens sluitingstijd) met advies van de politie om juist op deze tijdstippen op te letten. Uiteraard ook met meer bruikbare adviezen op maat per ondernemer.

De kans op zakkenrollerij in Leiderdorp is met 2% toegenomen. Deze stijging geldt over de gehele gemeente en is niet direct te relateren aan een winkelcentrum maar de ervaringen en gesprekken met professionals weten dat de meeste zakkenrollers in de Winkelhof actief zijn. Evenals winkeldiefstal. Als laatste wordt in de integrale veiligheidsmonitor de Winkelgebieden van Leiderdorp als derde onveiligste plek binnen de gemeente benoemd, met een stijging van 4%. Dat ligt net boven de referentiegroep (VRHM en NL).

In voorbereiding op de vernieuwing/uitbreiding van de Winkelhof is destijds een Veiligheid Effecten Rapportage (VER) uitgevoerd. Deze rapportage bracht een aantal zaken (inrichting, toezicht, sociale controle, dode hoeken, donkere plekken e.d.) aan het licht waar in de ontwerpfase nog onvoldoende, vanuit veiligheidsperspectief, over na was gedacht.

Ook in de winkelgebieden speelt de fysieke kwaliteit van de openbare ruimte (zie onder 1.2) een belangrijke rol. Het aantal winkeldiefstallen is beperkt en redelijk constant. Bekend is dat de melding en aangiftebereidheid zeer beperkt is. Een veel gehoorde klacht is de tijd die het een ondernemer kost om bij kleine vergrijpen een dief aan te houden, op de politie te wachten en aangifte doen. Winkeliers lossen het vaak zelf op met een reprimande.

Een goede sociale controle onder de winkeliers draagt in sterke mate bij aan controle op criminaliteit (bijvoorbeeld vals geld) en verdachte personen (veelplegers). Deze sociale controle draagt ook bij aan een gevoel van veiligheid in het bedrijf. (zie onder 1.4). In de winkelgebieden is het toezicht en 'voldoende blauw' ook gekoppeld aan de beleving van onveiligheid (zie onder 1.4) als gevolg van groepen jongeren en de fysieke kwaliteit van de buitenruimte. Vooral het onderhoud speelt een belangrijke rol in de uitstraling van de winkelgebieden. Afval op straat, niet tijdig legen van vuilnisbakken, graffiti en overtollig groen behoeven de aandacht. Expliciet rondom de Winkelhof vormt het onderhoud en de uitstraling van het vastgoed een belangrijk aandachtspunt.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De fysieke kwaliteit van de buitenruimte (zie onder 1.2) verdient ook hier de aandacht. Verder kan een project als z.s.m. 'afrekenen met winkeldieven' een belangrijke bijdrage leveren aan de aanpak van kleine vergrijpen, de aangiftebereidheid en het compenseren van winkeliers in hun tijdsinvestering. Goede camerabeelden blijken een uitkomst voor de opsporing en vervolging van verdachten. Een nadere uitwerking van camerabeveiliging en/of cameratoezicht kan mogelijkheden bieden voor de veiligheid in winkels en in (donkere hoeken van) de buitenruimte (o.a. parkeergarage en fietsstallingsplaatsen rondom Winkelhof).

Verder zou in samenwerking met o.a. de LOV, politie, gemeente en een KVO expert een eerste schouw kunnen worden uitgevoerd om de meest cruciale aandachtspunten aan het licht te krijgen. De ervaring leert dat tijdens dergelijke trajecten om winkelcentra veiliger en vriendelijker te maken conform KVO methodiek al snel de aandacht, belangen en daarmee inzet van alle betrokkenen worden geactiveerd. Vanuit dergelijke trajecten wordt ook veel gedaan aan communicatie en training van personeel en ondernemers. Een schouw of een light variant van het keurmerk veilig ondernemen is natuurlijk ook een optie.

Het lijkt in ieder geval, mede gezien de beperkt beschikbare informatie, verstandig een enquête of schouw conform KVO uit te laten voeren, indien we willen investeren op veiligheid binnen de winkelcentra van Leiderdorp. Uitgangspunt is wel dat de bedrijven zelf hun verantwoordelijkheid nemen. De gemeente kan een faciliterende rol spelen met betrekking tot het KVO.

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Thema 2.2: veilige bedrijventerreinen
<p>1. De aard van problematiek: Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en tevens brandveiligheid (NB: ‘externe veiligheid’ ofwel veiligheid rond inrichtingen waarin gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt, is onderdeel van veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid).</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.2.1)	42	11	23	-	▲
Overvallen (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.2.2)	4	1	1	-	■
Winkelgebied als onveilige plek ervaring als onveilige plek in %	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 14%)	11%	-	-	15%	▲

2. Conclusie en huidige aanpak

Voor dit veiligheidsthema zijn momenteel nog weinig indicatoren aanwezig. Het aantal inbraken is in de loop der jaren fors gedaald, echter de afgelopen jaren zijn deze weer gestegen. Het risico op inbraken is vanwege de gunstige ligging en goede infrastructuur van de bedrijventerreinen (dicht bij provinciale ontsluitingswegen) altijd latent aanwezig. Overvallen op bedrijven of berovingen vormen eigenlijk geen onderwerp binnen het thema bedrijvigheid en veiligheid. Veelal blijkt dat ondernemers in de regel weinig contant geld voor handen hebben en de panden veel minder toegankelijk zijn dan in de detailhandel. Vanwege deze andersoortige toegankelijkheid is ook de dreiging (gevoel) van overvallen of berovingen veel minder aanwezig.

Wat wel de aandacht verdient op de bedrijventerreinen is de sociale controle, evenals de bewustwording bij ondernemers over de mogelijkheden om de veiligheid in en om hun bedrijf te vergroten. De oorzaak hiervan wordt verondersteld te liggen in een toenemende anonimiteit als gevolg van meer individualistisch ondernemerschap. Dit is ook van invloed op de onveiligheidsbeleving (zie onder 1.4). Op de Baanderij is destijds een poging gewaagd om het KVO te implementeren met een subsidie van de Rijksoverheid. Echter, doordat vooral de kleinere ondernemers niet hetzelfde belang dachten te hebben kon de subsidie niet worden ontvangen. Een gemiste kans.

Qua verkeersveiligheid verdient het parkeren van vrachtwagens op en in de directe omgeving van de bedrijventerreinen de aandacht, evenals het parkeren van auto's op en rondom de terreinen. (o.a. Achthovenerweg/Vliko en Baanderij).

Er zijn geen directe signalen bekend over mogelijke aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit op de bedrijventerreinen. De politie besteedt verder aandacht aan de bedrijventerreinen in haar surveillance.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De uitkomsten van de startbijeenkomst IVB en de gesprekken gaven aan dat ondernemers en gemeente vooral leegstand zoveel mogelijk dienen te voorkomen. Het aantrekkelijk en levendig maken van het terrein voor bezoekers en ondernemers is essentieel. Verloedering en leegstand is geen goede ontwikkeling voor de ondernemers. Fysieke kwaliteit speelt hierbij wederom een grote rol in de aantrekkelijkheid en veiligheidsbeleving.

Bij het ontwikkelen, inrichten of opzetten van nieuw beleid willen veel ondernemers graag betrokken worden en vragen aandacht voor de rol van de bedrijven. 'Wat kunnen zij zelf bijdragen om het veiligheidsgevoel in b.v. de Baanderij te vergroten?'. Participatie op zowel beleidsmatig als uitvoerend niveau wordt als belangrijk aangegeven. Een laatste advies vanuit de ondernemers gaat uit naar de zichtbare beveiliging op bepaalde tijdstippen en vooral te zorgen voor voldoende verlichting op bepaalde plekken. Een schouw i.c.m. het KVO zou hierbij uitkomst kunnen bieden. Uitgangspunt is dat bedrijven zelf verantwoordelijk zijn en hun verantwoordelijkheid nemen. De gemeente kan een faciliterende rol spelen met betrekking tot het KVO.

Een andere suggestie die tijdens de analyse is ontstaan is de mogelijkheid om de bedrijventerreinen buiten werktijd fysiek af te sluiten. De haalbaarheid van zo'n maatregel moet voor de individuele bedrijventerreinen nader worden onderzocht. Het meer gecoördineerd inschakelen van beveiligingsdiensten kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan de vergroting van de veiligheid. Tot slot wordt ook voor dit veiligheidsveld het Keurmerk Veilig Ondernemen gezien als een belangrijk instrument om de veiligheid van de bedrijventerreinen te verbeteren (zie onder 2.1) in combinatie met het op pijl houden van de fysieke kwaliteit (zie onder 1.2).

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Thema 2.3: veilig uitgaan
<p>1. De aard van problematiek: Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: de sfeer in de gemeente verbeterd er immers door. Maar er kunnen zich ook specifieke veiligheidsproblemen juist rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweldpleging, overlast en vernielingen (eventueel vernielingen rond de zgn. (s)looproutes).</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Overlast horeca	Politie (BVH incidentcode 2.3.1)	17	5	2	-	▼
Overlast horecagelegenheden (komt vaak voor in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	3%	-	-	0%	▼
Dronken mensen op straat (komt vaak voor in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	4%	-	-	0%	▼
Horeca/uitgaansgelegenheid als onveilige plek. (ervaring in %)	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 25%)	14%	-	-	18%	▲
Geluidsoverlast horeca (aantal incidenten)	Politie (incidentcode 2.6.6, BPS 451, BVH M061)	17	5	2	-	▼
Overtredingen horeca vergunning ⁵	Gemeente Leiderdorp, afd. Gwi (Decos)	-	-	1	0	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Gezien de indicatoren is van overlast veroorzaakt door horecabedrijven nauwelijks sprake. Behalve het feit dat er meestal ten tijde van evenementen op sommige plaatsen geluidsoverlast wordt ervaren (Brasseriepark en Bloemerd). Horecaondernemers houden zich over het algemeen goed aan wet- en regelgeving (zo blijkt althans uit controles van de Milieudienst Midden Holland en de politie), echter de controles op de herziene Drank en Horecawet zijn hier nog niet in meegenomen. Een andere verklaring voor weinig overlast kan zijn dat er relatief weinig horeca te vinden is in Leiderdorp die voorziet in nachtelijk uitgaansleven. Een aantal overlastmeldingen is daarnaast herleidbaar naar een enkel horecabedrijf aan de Koningsstraat (café) waar zich gedurende een bepaalde periode de nodige incidenten/meldingen hebben voorgedaan. Onder andere inzake overlast met betrekking tot geluidsnormering.

⁵ In 2011 en 2012 was de VWA nog verantwoordelijk voor de toezicht en handhaving. Sinds januari 2013 worden deze meldingen geregistreerd in het gemeentelijke archiefsysteem Decos.

De drank en horecawet vraagt voorts om extra controles, sanctionering en wellicht voorlichting over alcoholgebruik. Zowel aan horecaondernemers, ouders, scholen en verenigingen. Vanuit de bijeenkomsten is gebleken dat verenigingen behoefte hebben aan voorlichting over hoe zij het beste het gesprek over alcohol aan kunnen gaan. Of naar voorbeeld van Alecto; geheel alcoholvrije feesten kunnen organiseren.

Daarnaast vormt de vergunningverlening aan horecabedrijven (exploitatie) een aandachtspunt, vooral in relatie tot de beoordeling van de integriteit van de ondernemer (zie onder 5.3). Dubieuze verwerving van panden en horecabedrijven, snelle wisseling van ondernemers met schulden e.d. bevestigen de noodzaak om daar aandacht aan te besteden.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De oprichting van een structureel horecaoverleg kan wellicht wenselijk zijn. De methodiek van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan biedt hierbij mogelijk uitkomst. Verder geven bewoners en ondernemers aan behoefte te hebben aan voorlichting en controle over alcoholgebruik onder de jeugd en voorlichting van verenigingen aan barvrijwilligers over hoe om te gaan met alcoholverstrekking. Een advies vanuit de professionals en ondernemers is om in ieder geval zichtbare alcoholcontroles (met testers) bij scholen, sportclubs en verenigingen in te zetten. Zichtbaarheid en handhaving verhogen.

Hoewel de toepassing van de wet BIBOB beleidsmatig is uitgewerkt, is deze nog niet geïmplementeerd. Hierdoor ontbreekt het bij de vergunningverlening aan een gestandaardiseerd werkproces waarbij de integriteit van de horecaondernemer wordt getoetst.

Ten slotte wordt geconstateerd dat het systeem waar meldingen worden beschreven en afgehandeld (Melddesk) en waar de APV vergunningen worden geregistreerd (Decos) weinig management informatie oplevert en erg bewerkelijk zijn. Hierdoor zijn de BOA's veel tijd kwijt die zij beter kunnen besteden buiten kantoor. Een directer systeem voor, in ieder geval het uitvoeren van strafbeschikkingen met de hierbij behorende registratie kan tijdswinst en sturingsinformatie opleveren. Het geniet de voorkeur om een dergelijk systeem ten behoeve van handhaving aan te schaffen. Daarbij kan inzicht in deze processen (o.a. werkprocessen boa's en management informatie) bijdragen aan juiste beleidskeuzes, gericht handhavingsbeleid, overzicht van werklust en een snelle behandeling (en afhandeling) van meldingen en incidenten.

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Thema 2.4: veilige evenementen
<p>1. De aard van problematiek: Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator voorwaarden voor de veiligheid te realiseren, en aan de gemeenten om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. De risico's betreffen met name geweldpleging, overlast, vernieling en brandgevaar.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
(geluids)overlast evenementen (incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.4.1)	3	1	0	-	▼
Evenementen overig (incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.4.2)	2	4	15	-	▲

2. Conclusie en huidige aanpak

Er zijn niet veel indicatoren bekend op basis waarvan een beeld kan worden geschetst van de veiligheid rondom evenementen. De aard en inhoud van de genoemde meldingen van (geluids)overlast is niet geheel te achterhalen. De conclusie is dat de overlast van evenementen een marginaal karakter heeft in Leiderdorp.

Toch zijn er wel een aantal evenementen te noemen die hier een uitzondering op vormen. Veiligheidsrisico's kunnen zich in het bijzonder voordoen bij de meer grootschalige evenementen. Hoewel een tendens bestaat dat daarvan in Leiderdorp 'geen sprake is', zien we de laatste jaren toch meer vergunningaanvragen voor grootschalig evenementen. Een voorbeeld hiervan is de Marathon van Leiden (en omgeving). Hierbij moet de organisator aan de vergunningsvereisten conform het Regionaal Evenementenkader voldoen (C klasse evenement). De leiderdorpse horeca ondernemers profiteren graag van deze publiekstrekker (ongeveer 17.000 lopers) maar vergeten nog wel eens een vergunning aan te vragen voor hun 'side events'. Dit kan gevaarlijke situaties opleveren omdat de coördinatie van de marathon én onbekende side events negatieve gevolgen kan hebben op de verkeersinrichting, aanrijroutes (o.a. hulpdiensten), bottlenecks, EHBO punten etc.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De gemeente Leiderdorp hanteert het regionaal evenementenbeleid. Gewaakt moet worden voor een al te progressieve deregulering waarbij de veiligheid van evenementen als een vanzelfsprekendheid wordt beschouwd, met name door de aanvrager. Daarbij is het van belang dat de ondernemers zich bewust moeten zijn van de risico's en relaties tot andere evenementen c.q. side events tijdens een groot evenement.

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Thema 2.5: veilig toerisme
<p>1. De aard van problematiek: Dit thema heeft betrekking op de onveiligheid die zich kan voordoen in en rond recreatiegebieden zoals strand- en duingebied, natuurgebieden, recreatieplassen en rond kampeerterreinen. De risico's betreffen onder meer beroving, diefstal uit of van vaartuigen, geweldpleging, overlast en vernielingen. NB: risico's als heide- of duinbrand vallen binnen het veld 'Fysieke veiligheid'.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Water (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.5.1)	13	15	3	-	▼

2. Conclusie en huidige aanpak

Het toerisme in Leiderdorp is minimaal. Op het gebied van toerisme zijn ook geen indicatoren bekend. Ook is geen informatie gevonden waaruit is gebleken dat toerisme of de veiligheid van toerisme in Leiderdorp een thema is waar aandacht aan moeten worden besteed bij de ontwikkeling van integraal veiligheidsbeleid.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Niet van toepassing.

Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid	Tussenstand Prioriteiten
<p>Op basis van de beschrijving hiervoor van problematiek en aanpak binnen het veld 'veilige woon- en leefomgeving', kan gedacht worden aan de volgende prioriteiten:</p> <p>1. Veilige winkelgebieden (winkeldiefstal, zakkenrollerij, overvallen maar ook jongerenoverlast, vernielingen, fysieke inrichting, controle, toezicht)</p> <p>2. Veilige bedrijventerreinen (bedrijfsinbraak, diefstal en vernieling en inrichting en onderhoud)</p> <p>3. Veilig uitgaan (geweldpleging, overlast en vernielingen o.a. de horeca/slooproutes)</p>	

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	Thema 3.1: overlast gevende jeugd
<p>1. De aard van problematiek: Dit thema heeft betrekking op de overlast van groepen jongeren. De groepen jongeren veroorzaken geluidsoverlast, kunnen intimiderend aanwezig zijn, laten zwerfvuil achter en plegen eventueel vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit. Soms plegen ze ook zwaardere vormen van criminaliteit – het betreft dan zogenaamde ‘criminele jeugdgroepen’.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Overlast gevende jeugdgroepen	Informatie analyse politie (BEKE Methodiek)	0	0	0	0	■
Verwijzingen naar Bureau Halt (jeugd in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Grootste aandeel van verwijzingen ligt op de leeftijd van 14-16 jaar). Het startgesprek vindt in gemiddeld 70% van de gevallen binnen 30 dagen plaats.	Bureau Halt Haaglanden Hollands Midden - Waarvan jongens - Waarvan meisjes - Vermogensdelicten - Baldadigheid - Openbare orde - Vernieling - Vuurwerkovertreedingen - Schoolverzuim - Overig	22 15 7 13 3 0 1 3 2 0	30 27 3 9 6 1 5 6 2 1	28 23 5 13 3 2 0 3 1 6	- - - - - - - - - -	▼ ■
Vandalisme/baldadigheid	Politie (BVH incidentcode 3.1.1)	20	21	14	-	▼
Overlast jeugd	Politie (BVH incidentcode 3.1.2)	217	204	200		▼
Overlast beleving groepen jongeren (komt vaak voor in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep regio en NL – 6%)	4%	-	-	7%	▲

2. Conclusie en huidige aanpak

Door de wijkagenten zijn shortlists over jeugdgroepen ingevuld. De shortlist is een op wetenschappelijk onderzoek gebaseerde vragenlijst waarmee politiefunctionarissen op systematische wijze periodiek de aard en omvang van problematische jeugdgroepen in hun wijk of verzorgingsgebied in beeld kunnen brengen. Met de shortlist groepsriminaliteit wordt op een relatief snelle en eenvoudige manier informatie verkregen over onder meer:

- locatie(s) waar de groep zich doorgaans ophoudt;
- samenstelling van de groep (omvang, etniciteit, leeftijdsrange);
- dagelijkse bezigheden van de groepsleden (school- en arbeidsmarktparticipatie, spijbelgedrag);
- riskante gewoonten (drank- en druggebruik, justitiecontacten);
- recent delictgedrag (lichte én zware vormen van criminaliteit).

Op basis van de scores die de wijkagent op de diverse kenmerken aan een jeugdgroep toekent, valt deze binnen één van de drie onderscheiden typen: hinderlijk, overlastgevend of crimineel.

Aanvullend wordt in de shortlist aan de wijkagent gevraagd naar kenmerken die iets zeggen over de structuur van de groep (mate van hiërarchie, leidende figuren, planning van activiteiten). Van overlastgevend jeugd conform BEKE/shortlist methode is in Leiderdorp op dit moment geen sprake. Er zijn in het verleden wel hinderlijke jeugdgroepen geweest die inmiddels grotendeels uit elkaar zijn. Op dit moment is er wel een groep actief in de Bloemerd welke als hinderlijk wordt ervaren. Samen met jongerenwerk worden deze jongeren 'afgepeld' en als individu in het jeugdoverleg besproken.

De politiecijfers laten op vrijwel alle onderdelen een daling zien in het aantal incidenten. Dat wil overigens niet zeggen dat er geen algemene overlast-, vernielings- of meldingen van alcohol of drugsgebruik door jeugd meer zijn. In tegendeel, zowel uit de statistieken als uit de gehouden bijeenkomsten geven inwoners en ondernemers aan juist op dit thema extra inzet te plegen door de partners. De overlastbeleving door jeugd is, in tegenstelling tot de politiecijfers, gestegen met 3% en komt daardoor net boven de regionale en landelijke referentiegroep (met 1%).

De jeugdgroepen die dus nog in Leiderdorp actief zijn hebben vooral een 'licht hinderlijk karakter'. Het merendeel van de overlast wordt veroorzaakt door jongeren die zich in groepsverband hinderlijk gedragen. Deze groep hangt rond in de buurt, is af en toe luidruchtig (o.a. muziek) aanwezig en trekt zich niet zoveel aan van de omgeving. Soms loopt het uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is doorgaans snel in de kiem gesmoord en vaak meer toeval dan gepland. De groep maakt zich incidenteel schuldig aan kleine vernielingen, veroorzaakt lawaai, laat rommel achter op straat en pleegt vernielingen uit baldadigheid. Over het algemeen zijn deze groepen nog voldoende gevoelig voor 'autoriteit en correctie' en daarmee aanspreekbaar op haar gedrag. De groep zorgt wel voor een gevoel van onveiligheid bij inwoners (zie onder 1.4)

De diverse jeugd(groepen) in Leiderdorp hebben wisselende samenstellingen en kunnen situationeel in omvang variëren van 3-5 jongeren tot enkele tientallen jongeren per groep. Het hangen gebeurt op plekken die zich daar praktisch voor lenen (winkelgebieden, parkjes, speelplaatsen, steegjes, tunnels, portieken etc.) maar niet bedoeld zijn voor dergelijk gebruik. Hier wordt vanuit sommige waarnemers c.q. betrokken partners een relatie verondersteld met het ontbreken van voldoende degelijke fysieke en recreatieve voorzieningen in de openbare ruimte voor jongeren van 12 jaar en ouder (zie onder 1.2). Dit aspect verdient de aandacht bij het thema jeugd.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Het aantal meldingen met betrekking tot jeugd lijkt te stabiliseren. Dit kan enerzijds te maken hebben met de 'doorgroei' van jongeren anderzijds met de integrale ketenaanpak van veiligheidspartners. Echter, het aantal meldingen met betrekking tot jeugd is nog steeds erg hoog en het geniet daarom de voorkeur dit thema als prioriteit voor komende beleidsperiode te benoemen. Te meer omdat vanuit de veiligheidsbeleving van inwoners en ondernemers het thema juist gestegen is.

Met het stimuleren en faciliteren van initiatieven en activiteiten van en door jongeren in de wijk kan een goed alternatief worden geboden voor hangen op straat en hinderlijk gedrag. Nieuwe aanwas binnen de bestaande groepen wordt daarmee ook (hopelijk) voorkomen.

In de setting van dergelijke initiatieven en activiteiten - met een jongerenwerker als coach ter ondersteuning van het zelforganiserend vermogen (participatie) van de jeugd - is ruimte voor ontplooiing enerzijds, voor correctie op ongewenst gedrag anderzijds en voor persoonlijke aandacht aan kwetsbare jongeren die dreigen af te glijden naar een overlastgevend of crimineel niveau.

De oprichting van een open budget (soort jeugdfonds) waaruit geput kan worden voor de ondersteuning van initiatieven en activiteiten van de jeugd, kan de mogelijkheid bieden om sneller en flexibeler in te spelen op de maatschappelijke behoefte van jongeren en de vraagstukken die zich daar in voordoen. Het rendement en maatschappelijk effect van dit soort initiatieven en activiteiten is vele malen groter dan het effect van de huidige inloopuren of activiteiten voor jongeren. Daarbij geldt dat de huidige openstelling (alleen woensdag en donderdag inloop) ten opzichte van de vraag zeer beperkt is en juist behoefte bestaat aan een weekendopenstelling en/of ambulante.

Daarnaast kan met dergelijke initiatieven het eenzijdige beeld van de jeugd als zijnde 'hinderlijk of overlastgevend' worden bijgesteld. Dat levert ook een bijdrage aan het vergroten van de tolerantie van omwonenden naar jongeren en het verbeteren van het veiligheidsgevoel in wijken en winkelgebieden. De wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar regierol op het gebied van jeugd is doorslaggevend voor het organiseren van de inzet van de ketenpartners en het bereiken van het gewenste resultaat.

Tot slot is het wenselijk om in de openbare ruimte voldoende fysieke voorzieningen te realiseren die geschikt zijn voor jongeren van 12 jaar en ouder en die qua functie aansluiten bij het beoogde gebruik en de behoefte van de jeugd (zie ook onder 1.2); aandachtspunt partners en bewoners uit bijeenkomst(en). Daarbij zijn ook de meldingen van bewoners enerzijds (openbare ruimte en overlast) maar ook de terugkoppeling van ondernomen acties anderzijds naar inwoners van belang. Een idee kan zijn om de overlastmeldingen en afhandeling van deze zaken te laten verlopen via SCW. Zij zitten er dicht op en kunnen goed bemiddelen en als tussenpersoon fungeren voor de gemeente.

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	Thema 3.2: criminele jeugd/individuele probleemjongeren
<p>1. De aard van problematiek: Hier staan de individuele probleemjongeren centraal. Het gaat daarbij vooral om de jongeren met meerdere antecedenten – eventueel zgn. ‘veelplegers’ – die in diverse opzichten de maatschappelijke aansluiting hebben verloren. Ze vormen de harde kern van jeugdgroepen en plegen verschillende vormen van criminaliteit.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Criminele jeugd(groepen)	Informatie analyse politie (BEKE Methodiek)	0	0	0	0	■
Mensenhandel o.a. vrouwen –en kinderhandel, loverboys (aantal incidenten)	Politie (Incidentcode 3.1.2, BPS 614, BVH F5293)	6	6	1	-	▼
Schoolverzuim ⁶ (gevallen per schooljaar gemeld)	Leerplichtadministratie, jaarverslagen Regionaal Bureau Leerplicht	95	139	100		▼
Voortijdige schoolverlaters (vsv-ers) – aantallen	Leerplichtadministratie, jaarverslagen Regionaal Bureau Leerplicht	46	52	48		▼
Ervaring met jeugdcriminaliteit (in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	4%	-	-	-	■
Veelplegers ⁷	DRIO politie / veiligheidshuis Leiden e.o.	3	1	0	1	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Er zijn niet veel indicatoren beschikbaar waaruit informatie kan worden ingewonnen over criminele jeugd en individuele probleemjongeren in Leiderdorp. Wel bestaat er informatie over belangrijke risicofactoren zoals de werkloosheid onder jongeren, het aantal voortijdige schoolverlaters en het gebruik van alcohol en drugs (zie onder 3.3). De analyse van jeugdgroepen (zie onder 3.1) laat zien dat bepaalde vormen van criminaliteit opzettelijk worden gepleegd, vooral vernielingen en vormen van vandalisme. Uit informatie van politie en jongerenwerk blijkt ook dat een (onbekend) aantal jongeren zich op het snijvlak van baldadigheid en criminaliteit bevindt en onder druk van de groep, door drank- of drugsgebruik of problemen thuis kan afglijden.

⁶ **Spijbelverzuim** (licht verzuim of te laat komen), **signaalverzuim** (achterliggende problematiek waardoor de schoolgang belemmerd wordt) en **luxe verzuim** (is sprake wanneer een leerling zonder toestemming tijdens de schoolperiode met vakantie gaat.)

⁷ Veelplegers worden geclassificeerd met de status ‘stelselmatige dader’, veelpleger en ‘zeer actieve veelpleger’. Sommige van oorsprong Leiderdorpse veelplegers staan nu bij de opvang in Oegstgeest (Rivierduinen) ingeschreven en worden daardoor niet meer worden meegeteld in de cijfers. Dit kan een vertekend beeld weergeven van het aantal veelplegers.

Als we kijken naar de verzuim –en vroegtijdig schoolverlaatcijfers van Leiderdorp dan lijken de cijfers in de tabel een stabiel, positief beeld zien. Echter relatief gezien heeft Leiderdorp een hoog verzuim (t.o.v. regio). In 2011-2012 is het aantal verzuimmeldingen met de helft toegenomen (2011-2012). Na Leiden waren dit het hoogste aantal meldingen per 1000 leerlingen. Nu (2013-2014) lijkt dit weer iets af te nemen. In Leiderdorp was dus meer herhaald verzuim dan gemiddeld in de leerplichtregio.

Alle veertien scholen in Leiderdorp zijn door de leerplichtambtenaar bezocht. Van elf scholen was de verzuimregistratie op orde, met de andere scholen zijn afspraken gemaakt over de registratie en het melden van verzuim.

Van alle leerlingen waarbij verzuim geconstateerd is, is ongeveer 75% na één interventie van leerplicht niet opnieuw verzuim vastgesteld. De meeste leerlingen ontvangen een waarschuwing of er worden afspraken gemaakt. Wel is in Leiderdorp vaker sprake van herhaald verzuim dan gemiddeld in de leerplichtregio. In het laatste pijljaar (2013) is het luxe en signaalverzuim afgenomen maar het spijbelverzuim met 28% toegenomen. Daarbij zien we dat er nu 170 vroegtijdig schoolverlaters (vsv'ers) in Leiderdorp wonen, die groep is groter dan vorige jaren. Het meeste verzuim en vsv'ers vinden we in het voortgezet onderwijs en MBO.

Een verklaring voor het in de eerste alinea van deze paragraaf genoemde gedrag is mogelijk ook gelegen in een lager opleidingsniveau. Hiermee wordt verstaan: geen startkwalificatie (een diploma HAVO of MBO niveau 2) en daardoor zeer beperkte mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Deze groep eet over het algemeen minder gezond, rookt meer en drinkt meer alcohol. De lage opleidingen (van jongeren of hun ouders) verhogen ook de kans op problematisch gedrag. In combinatie met andere risicofactoren in de directe omgeving van het kind - zoals huiselijk geweld (zie onder 1.3) of psychische problemen - ontstaat een aanzienlijke kans dat een kind ontspoot.

In de huidige aanpak wordt door een aantal partners samengewerkt. Er bestaan diverse vormen van casus en jeugdoverleg, signalering en advies teams. Vaak zijn dit dezelfde partners maar komen zij in verschillende samenstellingen bij elkaar. Het 'afpellen' van de verschillende jeugdgroepen door jongerenwerk kan leiden tot aanpak van de individuele probleem jongeren waardoor de invloed op de groep minder kan worden.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De regierol (sturing) van de gemeente ten aanzien van jeugd, het integreren van overlegstructuren en de totstandkoming van een ketenstructuur die voorziet in overzicht, samenhang en verbinding moet behalve bij overlastgevende jeugd (zie onder 3.1) vooral ook in dit veiligheidsthema een doorslaggevende rol gaan spelen. Daadwerkelijke deelname aan het Veiligheidshuis kan daar ook een bijdrage aan gaan leveren, mits daarmee voldoende integraliteit tot stand komt. In dat verband kan vervolgens informatie bijeen worden gebracht en een dossier worden opgebouwd op basis waarvan voldoende aandacht en een gerichte aanpak voor criminele- en individuele probleemjongeren tot stand kan komen.

Ten slotte is een goede, uniforme registratie van o.a. verzuim maar ook meldingen van pesten, geweldpleging of diefstal van belang goed te registreren. De verzuimadministraties van scholen dienen op orde zijn. Een voorbeeld hiervan is dat bij luxe verzuim vaak sprake is van gezinnen met meerdere kinderen, soms op verschillende scholen. Het regionaal bureau leerplicht (RBL) heeft geconstateerd dat scholen verschillend omgaan met de aanvragen van luxe verzuim. De ene school geeft toestemming, terwijl de school waar een broertje of zusje op zit geen toestemming geeft en een melding van verzuim doet bij de leerplichtambtenaar. Dit is een onwenselijke situatie, want handhaven (overgaan tot het opmaken van een proces verbaal) is hierdoor niet mogelijk. Tijdens de schoolbezoeken die de leerplichtambtenaren afleggen moet dit standaard onderwerp van gesprek zijn. Ook een vroeg signaleringsfunctie van basisscholen voor de sociaal zwakkere jongeren die een groter risico op afglijden kennen moet eerder gemeld worden.

Ook bij dit thema heeft jongerenwerk een belangrijke rol in het signaleren, bemiddelen en zgn. afpellen van groepen jongeren. Hierdoor kan een effectieve aanpak mogelijk worden. Echter de huidige uren van de jongerenwerker (28uur) lijken onvoldoende om ook op dit thema effect te resulteren.

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	Thema 3.3: jeugd, alcohol en drugs
1. De aard van problematiek: Verschijnselen die binnen dit thema vallen zijn onder meer de zgn. zuipketen (soms ook caravans), hinderlijk gebruik van alcohol in de openbare ruimte en gebruik van drugs.	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Bezit Harddrugs (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.1.1)	1	0	0	-	■
Bezit Softdrugs (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.1.1)	3	1	1	-	■
Openbare Dronkenschap (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 2.1.1)	0	1	0	-	▼
Overtreding APV (aantal incidenten)	Politie (BVH incidentcode 3.7.3)	31	19	18	-	▼

2. Conclusie en huidige aanpak

Er zijn weinig (kwantitatieve) indicatoren beschikbaar op basis waarvan het gebruik van drugs onder jongeren in Leiderdorp inzichtelijk kan worden gemaakt. De politie bevestigt dat het voor hen een vrij ongrijpbaar aspect is, mede omdat concrete meldingen of aanhoudingen nauwelijks voorkomen. Anderzijds komen er steeds vaker signalen binnen van o.a. buurtbewoners en beheerders van een buurthuis of sporthal, dat er op bepaalde locaties in Leiderdorp mogelijk gehandeld wordt in verdovende middelen tussen jongeren. Zowel de handel in als ook het gebruik van soft- en harddrugs door jongeren wordt steeds regelmatig bevestigd door professionals in het werkveld. De drugs is redelijk makkelijk verkrijgbaar voor de jongeren en wordt vrij algemeen gebruikt.

Overmatig alcoholgebruik en (soft)drugsgebruik onder jongeren in Leiderdorp komt voor en vormt een aandachtspunt. Het alcoholgebruik is een belangrijke oorzaak van de overlast die jongeren veroorzaken en de vernielingen en geweldsdelicten die worden gepleegd. Het overmatige alcoholgebruik in de openbare ruimte lijkt op basis van de politiecijfers de laatste jaren te zijn afgenomen (openbare dronkenschap). Een kanttekening die daarbij moet worden geplaatst is de constatering van de politie dat de jeugd creatiever wordt in het 'stiekem' drinken op straat en ook steeds meer binnen drinkt (bij vrienden thuis). Er zijn enkele incidenten bekend uit 2009-2010 waarbij jongeren buiten bewustzijn (in comateuze toestand) worden aangetroffen als gevolg van overmatige alcoholgebruik.

Aan het onderwerp jeugd en drugs wordt in de huidige aanpak geen expliciete aandacht besteed, anders dan dat er door de politie wordt ingespeeld meldingen van de handel in of het gebruik van drugs. De aanpak van alcohol wordt op verschillende manieren aangevlogen. Behalve een

progressief alcoholverbod, worden de ouders van jongeren nadrukkelijk betrokken bij het constateren van een overtreding. Bij een herhaling door een en dezelfde jongere wordt een zorgmelding gedaan bij het Jeugd Preventie Team. Daarnaast worden de ouders van jongeren die zich schuldig maken aan (overmatig) alcoholgebruik per brief aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

In de prestatieafspraken met partijen als jongerenwerk en bureau Halt kunnen afspraken worden gemaakt over voorlichting of projecten waarin het gebruik van drugs en alcohol door jongeren nadrukkelijk de aandacht krijgt. Een belangrijk deel van die voorlichting zal via de scholen, jongerenwerk en gezinnen bij de jongeren moeten komen. Projectmatig kan dit veiligheidsthema ook een plek krijgen binnen de initiatieven en activiteiten die door jongeren zelf in de wijk kunnen worden ontplooid (zie onder 3.1). Daarnaast biedt het jongerenwerk samen met de GGD een integraal voorlichtingsprogramma aan jongeren onder de 18jaar over alcohol en drugs. Het Centrum voor Jeugd en Gezin kan als front office fungeren naar de gezinnen.

Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	Thema 3.4: veilig in en om de school
<p>1. De aard van problematiek: Jeugd kan dader zijn en slachtoffer van onveiligheid – thuis, in de buurt, bij het stappen maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond scholen zijn pesten, geweldpleging, diefstal, overlast (voor omwonenden), vernielingen en verkeersonveiligheid.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Inbraak school (aantal incidenten)	Politie (incidentcode 2.5.1, BVH A26 + B26)	2	3	3	-	■
Diefstal in/uit school (aantal incidenten)	Politie(incidentcode 2.5.1, BPS 223, BVH A31)	5	2	3	-	▲
Schoolverzuims (gevallen per schooljaar gemeld)	Leerplichtadministratie, jaarverslagen Regionaal Bureau Leerplicht	95	139	100	-	▼
Voortijdige schoolverlaters (vsv-ers) – aantallen	Leerplichtadministratie, jaarverslagen Regionaal Bureau Leerplicht	46	52	48	-	▼
Verwijzingen naar Bureau Halt (aantallen voor leerplicht)	Bureau Halt Haaglanden Hollands Midden - Schoolverzuim	2	2	1	-	▼

2. Conclusie en huidige aanpak

Indicatoren over de veiligheid in en om de school zijn maar beperkt voorhanden. De politiecijfers laten een marginaal aantal incidenten zien als het gaat om bijvoorbeeld diefstal op school. Geconstateerd moet worden dat hier nauwelijks aangifte van wordt gedaan. Mogelijk ligt een angst voor negatieve beeldvorming over het functioneren van de school hieraan ten grondslag of het tijdsbestek dat het kost om melding te maken en aangifte te doen.

Registratie van incidenten en problemen op scholen vindt daarom vaak beperkt plaats. Hierdoor bestaat er geen duidelijk overzicht van bijvoorbeeld de geweldplegingen (onderling of naar leraren) of de mate van pesten op een school, terwijl bekend is dat dergelijke feiten zich wel voordoen. Ook schooluitval, het registreren van absenties en het tijdig melden van verzuim bij de leerplichtambtenaar verdient de aandacht. Scholen nemen hierbij nog te vaak een gesloten en reactieve houding aan.

Er bestaat een nadrukkelijke relatie tussen het gedrag van groepen jongeren in de openbare ruimte (zie onder 3.1), het gebruik van drugs en alcohol (zie onder 3.3) en problemen met jongeren op school. Het (groeps-)gedrag werkt door tot in het klaslokaal en is in sterke mate van invloed op de

⁸ **Spijbelverzuim** (licht verzuim of te laat komen), **signaalverzuim** (achterliggende problematiek waardoor de schoolgang belemmerd wordt) en **luxe verzuim** (is sprake wanneer een leerling zonder toestemming tijdens de schoolperiode met vakantie gaat.)

prestaties van jongeren in de klas (en daarmee indirect op het sociale perspectief en het arbeidsperspectief).

Vanuit de verschillende bijeenkomsten is in relatie tot de openbare ruimte ook aangegeven dat de beperkte parkeergelegenheid en verkeersgedrag bij diverse scholen (vooral tijdens de haal en breng uren) tot onveilige verkeerssituaties leidt (zie ook onder 4.1). Er wordt zowel vanuit de schoolbesturen, omwonenden en ouders expliciet aandacht gevraagd voor dit probleem dat al langer bestaat.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Een goede, uniforme registratie van o.a. pesten, geweldpleging of diefstal op scholen ligt voor de hand. Evenals het bijhouden van een actuele leerlingenadministratie en het tijdig melden van verzuim en uitval. Daarnaast kunnen de scholen een veel nadrukkelijker rol gaan spelen in de gewenste ketenstructuur rondom jeugd (zie onder 3.1 en 3.2). Dit verlangt een positie van de directies van de scholen in het netwerk en een nauwere samenwerking met zorgpartners en politie. Bij het stimuleren van initiatieven en activiteiten van en door jongeren kunnen de scholen worden betrokken. Andersom kan er een samenwerking ontstaan tussen de coaching van jongeren op straat (jongerenwerk) en het onderwijs aan jongeren in de klas. De scholen kunnen met het opstellen van veiligheidsplannen zelf meer aandacht gaan besteden aan geweld, diefstal, pesten en de omgang tussen leerlingen. Jongerenwerk kan hierbij de linking pin vormen tussen jeugd en schoolbesturen. Deelname van de leerplichtambtenaar in het jeugdoverleg kan leiden tot meer integraliteit en vroegsignalering.

Voor de fysieke inrichting van de openbare ruimte wordt vanuit de scholen, omwonenden en ouders ook aandacht gevraagd (zie ook 4.1). De parkeerproblemen lijken zich vaak te concentreren rondom scholen. Vooral tijdens de haal –en breng tijden ontstaan hierdoor vaak onveilige situaties. Dit kwam o.a. tijdens de gesprekken en bijeenkomsten expliciet aan de orde. Vanuit de schoolbesturen, ouders en bewoners wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de parkeersituaties rondom de scholen Leeuwerik en Elckerlyc.

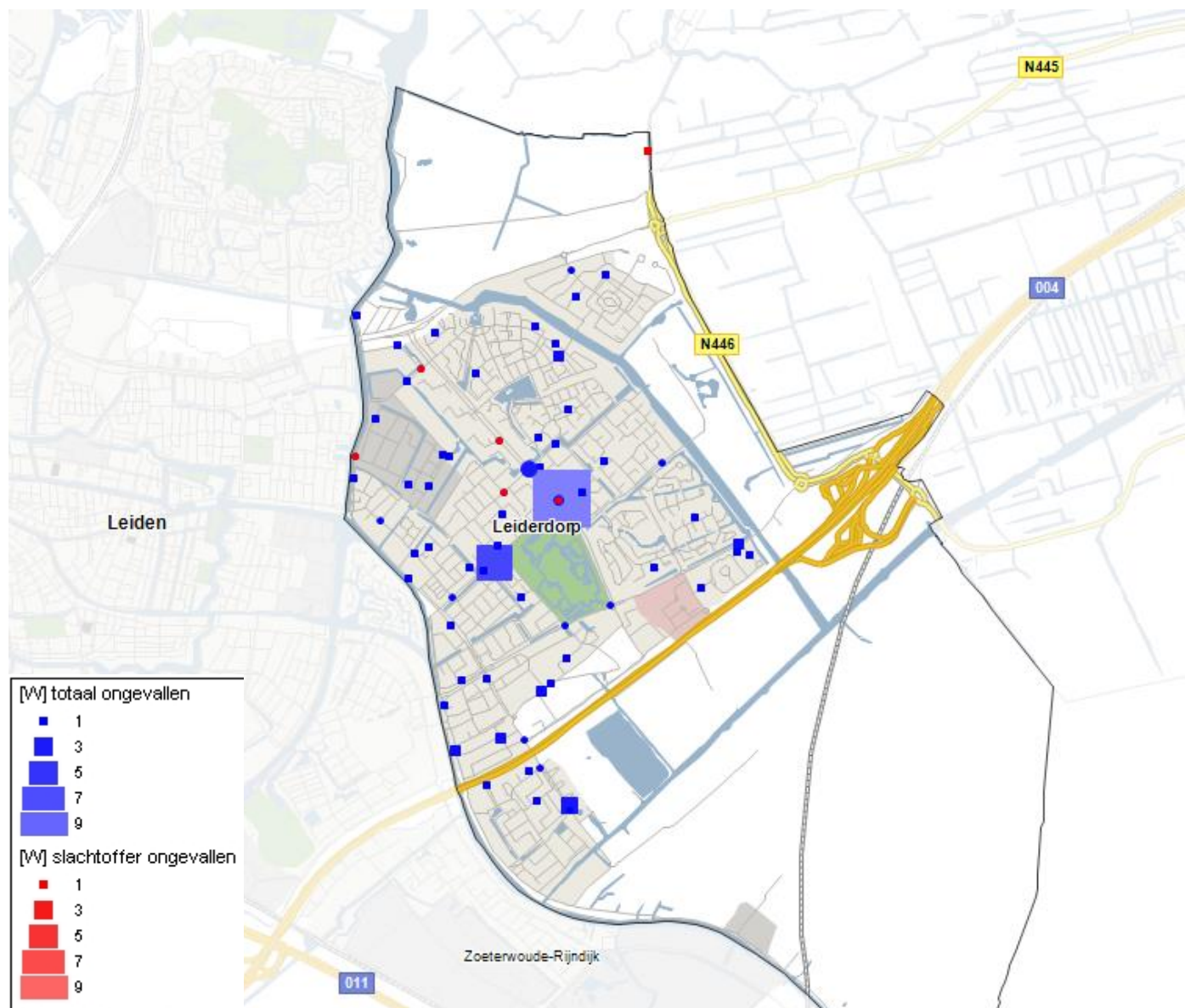
Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid	Tussenstand Prioriteiten
<p>Op basis van de beschrijving hiervoor van problematiek en aanpak binnen het veld 'veilige woon- en leefomgeving', kan gedacht worden aan de volgende prioriteiten:</p> <p>1. Overlastgevende jeugd (i.c. hinderlijk; geluidsoverlast, afval, baldadigheid, vernielingen, gebrek aan jeugdvoorzieningen, onbegrip en intolerantie omgeving. Ontbreken perspectief.</p> <p>2. Jeugd, alcohol en drugs (actieve controles bij sportclubs, horeca en verenigingen. (Prestatie)afspraken met jongerenwerk en bureau HALT over voorlichting of projecten waarin drugs en alcohol nadrukkelijk de aandacht krijgt. Betrekken van scholen en gezinnen is van belang. CJG can als front office fungeren naar gezinnen).</p> <p>3. Veiligheid in en om school (Scholen kunnen een nadrukkelijke rol spelen in de ketenstructuur rondom jeugd. Nauwe samenwerking met zorgpartners en politie. Aandacht voor geweld, diefstal, pesten en omgang tussen leerlingen. Aandacht voor parkeerproblemen en onveilige situaties rondom scholen).</p>	

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid	Thema 4.1: verkeersveiligheid
<p>1. De aard van problematiek: Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Onderscheiden kunnen worden objectieve verkeersveiligheid, subjectieve verkeersveiligheid en verkeer- en parkeeroverlast.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Verkeersoverlast (indicator 0-10)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (score t.o.v. referentiegroep)	3,2	-	-	2,9	▼
Te hard rijden in de buurt (komt vaak voor in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	22%	-	-	17%	▼
Parkeeroverlast/problemen (komt vaak voor in %)	Veiligheidsmonitor 2011 en 2014	18%	-	-	12%	▼
Oordeel burger verkeersveiligheid op buurt niveau (10-puntsscore)	Waarstaatjegemeente.nl (referentiegroep NL – 6,3)	6,7	-	-	-	▲
Oordeel burger verkeersveiligheid gemeente niveau (10-puntsscore)	Waarstaatjegemeente.nl (referentiegroep NL – 6,3)	6,8	-	-	-	▲
Ongevallen met dodelijke afloop	Politie (BVH incidentcode 4.1.1)	0	0	1	-	▲
Ongevallen letsel	Politie (BVH incidentcode 4.1.2)	28	8	14	-	▲
Ongevallen materiële schade	Politie (BVH incidentcode 4.1.3)	199	142	121	-	▼
Verlaten plaats ongeval	Politie (BVH incidentcode 4.1.4)	156	113	121	-	▲
Parkeerproblemen en verkeersstremming	Politie (BVH incidentcode 4.1.5)	261	204	220	-	▲
Oordeel burger parkeermogelijkheden in gemeente (0-10)	Waarstaatjegemeente.nl (referentiegroep NL – 6,3)	7,3	-	-	-	▲
Oordeel burger parkeermogelijkheden in de buurt (0-10)	Waarstaatjegemeente.nl (referentiegroep NL – 6,5)	7,0	-	-	-	▲
Snelheidsovertredingen	Politie (BVH incidentcode 4.1.6)	4	15	7	-	▼
Rijden onder invloed	Politie (BVH incidentcode 4.1.7)	50	36	36	-	■
Overig wegverkeer (o.a. overlast)	Politie (BVH incidentcode 4.1.8)	240	226	237	-	▲
Ongevallen water	Politie (BVH incidentcode 4.1.9)	0	0	0	-	■

Varen/vliegen onder invloed	Politie (BVH incidentcode 4.1.10)	0	0	0	-	■
Overige incidenten rail-, water- en vliegverkeer	Politie (BVH incidentcode 4.1.11)	4	0	0	-	■

Figuur 1: Locaties verkeersongevallen Leiderdorp

(bron: ViaStat.nl)

2. Conclusie en huidige aanpak

De totale feitelijke aanrijdingscijfers (vnl. materiële schade) laten voor Leiderdorp een behoorlijke daling zien vanaf 2011⁹. Alhoewel Leiderdorp geen blackspots¹⁰ meer kent wordt op figuur 1 direct duidelijk waar de pijnpunten zitten ten aanzien van de verkeersongevallen in de gemeente:

- Kruising Engelendaal/Laan van Berendrecht, hier ontstaan veruit de meeste ongevallen.
- Omgeving Santhorst heeft een goede tweede plaats (hier is de infrastructuur inmiddels aangepast)
- En de kruising Engelendaal/Heinsiuslaan/Vronkenlaan.

Genoemde straatnamen en kruisingen zijn niet onbekend bij politie en gemeente. De kruispunten en wegen die aanpassing behoeven zijn in kaart gebracht. Deze worden conform onderhoudsschema van de afdeling Gemeentewerken, cluster beheer geleidelijk aangepast. Geconstateerd wordt dat o.a. op basis van de gegevens uit ViaStat¹¹, de informatierapportages uit BVH en de gevoerde gesprekken met verkeersdeskundigen, er in objectieve zin in Leiderdorp niet direct onveilige situaties zijn die vragen om een directe aanpassing van de infrastructuur.

Het rapport van de IVM bevestigt dit beeld. Leiderdorp doet het met een schaalscore van 3,2 op het gebied van verkeersoverlast beter dan de referentiegroep (schaalscore 3,7). Verder worden de parkeermogelijkheden in de gemeente met een 7,3 en in de wijken met een 7,0 gewaardeerd. De beleving van te hard rijden (-5%), parkeerproblemen (-6%) en verkeersoverlast (-0,3) zijn allen gedaald. Tevens worden deze drie thema's genoemd als prioriteit om aan te pakken tijdens de bijeenkomsten en gesprekken. Het oordeel van de burger ten aanzien van verkeersveiligheid op gemeenteniveau komt uit op een 6,8 en 6,7 op buurtniveau.

In tegenstelling tot de veiligheidsbeleving zijn de indicatoren verkeersstremming en parkeerproblemen afgelopen periode gestegen. De oorzaak van de congestieverschijnselen in Leiderdorp zijn divers maar hebben vaak geen lokale oorzaak (A4, Willem de Zwijgerlaan, N446, bruggen). Onze invloed hierop is beperkt. Er zijn geen signalen bekend dat de aanrijroutes -en tijden van de hulpdiensten hierdoor op dit moment in gevaar zijn.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De meeste indicatoren op het gebied van verkeersveiligheid laten een overwegend positieve ontwikkeling zien. Vanuit de bijeenkomsten, gesprekken en het thema sociale kwaliteit komen de volgende zaken als belangrijkste buurtprobleem naar voren:

1. Te hard rijden (17%)
2. Parkeeroverlast (12%)

De parkeerproblemen lijken zich vaak te concentreren rondom scholen. Vooral tijdens de haal –en breng tijden ontstaan hierdoor vaak onveilige situaties. Dit kwam o.a. tijdens de gesprekken en

---

⁹ Uitgegaan wordt van de gemeentelijke verkeerswegen (niet zijnde provinciale wegen, A4 etc.)

¹⁰ Definitie blackspot kort: meer dan 5 ernstige ongevallen per jaar

¹¹ ViaStat is het door de overheid en hulpdiensten gebruikte registratiesysteem voor weg en verkeersongevallen. Het biedt o.a. inzicht in de kwantiteit en aard van ongevallen.

bijeenkomsten expliciet aan de orde. Vanuit de schoolbesturen, ouders en bewoners wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de parkeersituaties bij scholen (Leeuwerik, Elckerlyc e.a.), de snelheid en inrichting van de openbare ruimte.

Omdat de gemeente het verkeer al conform de beleidslijn 'duurzaam veiligheid inrichten' uitvoert is het thema veiligheid voldoende geborgd. De indicatoren geven aan dat er geen sprake is van (objectief)direct gevaarlijke verkeerssituaties. Het lijkt daarom verstandig vooral in te zetten op de subjectieve (on)veiligheid. Het bieden van extra voorlichting en opleiding conform de 'permanente verkeerseducatie' lijkt voor de hand te liggen.

Met betrekking tot de handhaving kunnen wellicht nadere afspraken worden gemaakt tussen de wegbeheerder en de politie. Er wordt vooral om handhaving bij de 30k/m zones en alcohol controles bij sportclubs en horeca verzocht. Voor de overige leefbaarheid gerelateerde handhaving in het verkeer (parkeeroverlast) kan de wijkagent samen met de scholen en buurtbewoners wellicht weer een aantal projecten opzetten (zoals eerder uitgevoerd).

Ook wordt er gevraagd om verdere inrichting van de 30km/h zones in bepaalde wijken (o.a. het Zijlkwartier).

Ten slotte is er veel waardering voor de 'snelheidsdisplays' die in de gemeente zijn opgehangen (o.a. Engelendaal). Dit zou moeten worden uitgebreid naar meer straten en onder andere 30km/h zones.

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid	Thema 4.2: brandveiligheid
<p>1. De aard van problematiek: Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerptechnische en gebruikstechnische brandveiligheid van bepaalde soorten gebouwen (zoals woongebouwen, gebouwen met horecabestemming, instellingen, andere bedrijven) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie. Om de brandveiligheid te borgen ziet de brandweer toe op preventie en geeft zij voorlichting aan doelgroepen. Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Brand (geen brandstichting)	Politie (BVH incidentcode 4.2.1)	25	20	26	-	▲
Brandstichting	Politie (BVH incidentcode 4.2.2)	17	21	26	-	▲
Alarmmeldingen /uitruk totaal	Brandweer Hollands Midden	258	220	190	-	▼
Alarmmelding (OMS)	Brandweer Hollands Midden	93	77	58	-	▼
Brand (binnen/buiten)	Brandweer Hollands Midden	66	65	60	-	▼
Dienstverlening	Brandweer Hollands Midden	31	27	17	-	▼
Gezondheid	Brandweer Hollands Midden	12	12	15	-	▲
Leefmilieu	Brandweer Hollands Midden	34	18	30	-	▲
Ongeval / verkeer	Brandweer Hollands Midden	22	21	10	-	▼
Verstreckte gebruiksvergunningen	Brandweer Hollands Midden	3	4	5	-	■
Verstreckte gebruiksmeldingen	Brandweer Hollands Midden	0	9	8	-	■
Zorgen om brandveiligheid (mee eens in %)	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (thuis 68% en tijdens uitgaan/horeca 44%)	24%	-	-	35%	▲
Beoordeling brandveiligheid van de eigen woning in %	Zeer veilig -	20%	-	-	21%	▲
	Redelijk veilig -	71%	-	-	72%	▲
	Nogal veilig -	4%	-	-	3%	▼
	Onveilig -	5%	-	-	4%	▼
Behoefte aan informatie brandveilig maken woning? (mee eens in %)	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (57% geeft voorkeur aan folder in de bus en 20% via website gemeente)	15%	-	-	14%	▼

2. Conclusie en huidige aanpak

De indicatoren met betrekking tot brandmeldingen zijn de afgelopen jaren behoorlijk gedaald. Om direct te concluderen dat alle panden brandveilig zijn geworden en er minder OMS¹² meldingen zijn geweest is wat voorbarig. De nieuwe gebiedsindeling met de herziene Kazerne Volgorde Tabel (KVT) kan hier ook invloed op hebben gehad. Desondanks is het aantal brandstichtingen gestegen met 5 incidenten. De toename van het aantal gebruiksmeldingen afgelopen jaren is te verklaren doordat een aantal gebruiksvergunningen zijn overgegaan in gebruiksmeldingen. Gebouwen met een gebruiksmelding of gebruiksvergunning moeten jaarlijks worden gecontroleerd op brandveiligheid. Burgers en VVE's weten de brandweer steeds beter te vinden als het gaat om brandveiligheidsvragen.

Het percentage inwoners van Leiderdorp dat zich wel eens zorgen maakt over de brandveiligheid is 35%. Dit komt nagenoeg overeen met Hollands Midden (34%). De inwoners van Leiderdorp maken zich thuis (68%) het meest zorgen over de brandveiligheid. Daarna maken ze zich het meeste zorgen over de brandveiligheid bij het uitgaan (44%) en brandveiligheid op het werk (20%). In Leiderdorp maken inwoners zich vaker zorgen over brandveiligheid tijdens het uitgaan dan gemiddeld in Hollands Midden. Opvallend is dat de inwoners van Leiderdorp zich duidelijk meer zorgen maken (35%) om de brandveiligheid maar wel minder behoefte hebben aan informatie.

De verbeterpunten die door de inwoners van Leiderdorp genoemd worden om de brandveiligheid te verbeteren in huis zijn vooral brandblussers (29 procent) en branddekens (27 procent). Daarentegen vindt 24 procent van de inwoners dat er geen verbeteringen nodig zijn. Er zijn verschillende redenen voor het niet nemen van maatregelen om de brandveiligheid te vergroten. De door inwoners van Leiderdorp meest genoemde motieven zijn: er niet bij stil gestaan hebben, het niet nodig vinden en er geen tijd voor hebben.

Op het gebied van proactie en preventie is het van belang dat de afstemming tussen ruimtelijke ordening en inzet van de brandweer optimaal is. Vooral de bereikbaarheid van (nieuwe) locaties en beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen voor de brandweer zijn vaak een punt van discussie voor de te bouwen projecten. De bereikbaarheid en de bluswatervoorziening zijn essentiële punten om op eventuele calamiteiten voorbereid te zijn en deze effectief te kunnen bestrijden. Door de toenemende parkeerdruk in meerdere (bestaande)wijken en de soms slechte bereikbaarheid wordt de repressieve taak van de brandweer in die wijken bemoeilijkt.

Daar de bereikbaarheid van essentieel belang is voor een snelle en een juiste repressieve inzet moeten de wegen voldoen aan een minimale bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten. Voor deze bereikbaarheid zijn landelijk de volgende afmetingen vastgesteld: enkelzijdig verkeer minimaal 3,5 meter en dubbelzijdig verkeer 5,5 meter. Deze eis geldt voor alle nieuwbouw projecten. Voor

---

¹² OMS – Openbaar Meld Systeem – hier komen de automatische meldingen van brand binnen.

bestaande bouw moet worden gezocht naar alternatieve maatregelen, daar de infrastructuur niet altijd kan worden aangepast in de bestaande wijken. Afstemming tussen gemeente en brandweer is hier van essentieel belang, zeker wanneer renovatie van bestaande wijken plaatsvindt.

Op het gebied van preparatie en repressie zijn zover bekend geen bijzonderheden. De brandweer vrijwilligers van Leiderdorp zijn binnen de afgesproken wettelijk norm paraat en beschikbaar. Er zijn enkele maatregelen genomen (o.a. scooter voor vrijwilligers) om deze paraatheid te borgen (door o.a. verkeersluwe maatregelen, verkeerstromingen Engelendaal etc.).

Ten slotte zal in de periode 2015-2018 een uitvoeringsprogramma brandveiligheid worden gemaakt, conform afspraken.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Borgen van een goede afstemming tussen de afdelingen van de gemeente die zich bezig houden met ruimtelijke ordening en verkeersmaatregelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het borgen van de repressieve taak van de brandweer. Adviezen van de brandweer omtrent bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen moeten tijdig worden betrokken bij projecten en voor bestaande bouw is het van belang dat wordt gekeken naar alternatieve maatregelen / mogelijkheden die knelpunten in de bereikbaarheid kunnen oplossen.

Gezien de vraag naar voorlichting en informatie (vnl. vanuit de IVB bijeenkomsten en wijk overleggen) over brandbeveiliging in woningen lijkt het verstandig om ook extra aandacht te besteden aan de voorlichting en preventietaken van de brandweer aan de inwoners van Leiderdorp. Evenementen zijn hierbij een aandachtspunt dat nog niet goed wordt opgepakt. Voorlichting op het gebied van externe veiligheid behoeft aandacht. Hiervoor is positionering van de brandweer belangrijk. De brandweer kan risicogerichte advisering en voorlichting over brandveiligheid geven met een focus op de verwachte maatschappelijke impact van een brand en of ongeval met gevaarlijke stoffen.

Ook kan de brandweer participeren in KvO's (keurmerk veilig ondernemen) waarbij meer aandacht moet worden gegeven aan de brandveiligheid in de eigen bedrijven gezien de maatschappelijke impact die een brand in een KVO gebied kan geven.

Een uitvoeringsprogramma brandveiligheid wordt voor de periode 2015-2018 gemaakt. Het geniet de voorkeur dat de genoemde beleidsversterkingen uit de veiligheidsanalyse worden meegenomen in dat uitvoeringsprogramma van de brandweer.

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid	Thema 4.3: externe veiligheid
<p>1. De aard van problematiek: Bij dit thema staan de risico's van gevaarlijke stoffen centraal. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen. Te onderscheiden zijn het zgn. 'groepsrisico' (GR) en het 'plaatsgebonden risico' (PR). In beide gevallen gaat het om de zgn. 'naar buiten gerichte' (ofwel externe) veiligheidsrisico's van de gevaarlijke stoffen.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Incidenten externe veiligheid	Politie (BVH incidentcode 4.3.1)	8	10	6	-	▼
Incidenten m.b.t. flora en fauna	Politie (BVH incidentcode 4.3.2)	82	128	133	-	▲
Bedrijfsafval en –opslag	Politie (BVH incidentcode 4.3.3)	3	8	3	-	▼
Overige milieufeiten	Politie (BVH incidentcode 4.3.4)	6	4	4	-	■
EV-objecten waarvan risico's geanalyseerd zijn (onder gemeentelijk bevoegd gezag)	MDWH, risico inventarisatie en risicokaart (100% van de wettelijk verplichten objecten is geanalyseerd) ¹³	11	11	11	11	▼
EV-objecten waarvan risico's geanalyseerd zijn (onder provinciaal bevoegd gezag)	MDWH, risico inventarisatie en risicokaart (100% van de wettelijk verplichten objecten is geanalyseerd) ¹⁴	4	4	4	4	■
Actuele vergunningen BEVI en BRZO	MDWH, risico inventarisatie en risicokaart (100% van de wettelijk verplichten objecten is geanalyseerd) – betreft LPG opslag.	3	3	3	3	■
Inrichtingen met gevaarlijke stoffen binnen de gemeente	Gemeente Leiderdorp, risico inventarisatie 2014	23	22	20	20	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Op het gebied van externe veiligheid hebben de indicatoren niet direct vraagstukken inzichtelijk gemaakt die als aandachtspunt kunnen worden aangeduid voor de ontwikkeling van nieuw integraal veiligheidsbeleid. Leiderdorp kent een aantal EV relevante bedrijven met LPG installaties (Asopos, Shell, Total, van Haasteren etc.) consumentenvuurwerk (Blaxx, Maasdam, Vuurwerkdumper) munitie (De Vrijheid) en vloeibare brandstoffen¹⁵ (BP, Tanga, Texaco, Doeshaven etc.). Op dit moment zijn er 18 RRGs inrichtingen binnen de gemeente waarvan er 3 onder provinciaal gezag staan (Vliko, hogedrukaardgasleiding A4 bospolder en afvalstoffendepot KCA).

¹³ Waarvan 3 LPG, 7 propaan 1 route gevaarlijke stoffen.

¹⁴ Waarvan 3 ondergrondse hogedrukaardgasleidingen, 1 ondergrondse CO2 leiding en de A4 (gevaarlijke stoffen).

¹⁵ De EV relevante bedrijven zijn opgenomen in de lokale risico inventarisatie van Leiderdorp 2014.

Als we globaal de EV relevante instellingen en risico's binnen Leiderdorp bekijken dan zien we dat de risico's zich vooral concentreren rondom de A4, de route gevaarlijke stoffen, het HSL traject, de hoge druk aardgasbuisleiding en de LPG en munitie en vuurwerkopslag(en). Leiderdorp en de EV-relevante bedrijven voldoen aan alle gestelde wet –en regelgeving (gebruiksvergunningsverplichting).

Het grootste risico voor Leiderdorp blijft vervoer en transport. Allereerst is er de A4 waar gevaarlijke stoffen worden vervoerd met een hoge frequentie. De kans dat er op de A4 precies ter hoogte van Leiderdorp een ongeluk met dergelijke stoffen plaatsvindt is relatief laag. Maar de kans is aanwezig en geclassificeerd als rampzalig. Mede door de dichte bebouwing en nabijheid van vitale -en kwetsbare objecten. De gevolgen kunnen hierdoor zeer ongunstig uitpakken (effectgebied is 150m aan beide kanten van de rijksweg).

Bij nieuwe (en oude) bestemmingsplannen moet een aparte paragraaf opgenomen zijn over externe veiligheid. Daarin wordt aangegeven of de nieuwe bestemming binnen het invloedsgebied ligt van risicovolle bronnen en zo ja, hoe dat veiligheidsrisico wordt verantwoord. In het bestemmingsplan van dit gebied is een paragraaf over externe veiligheid opgenomen. De risico's worden in deze paragraaf verwoord en verantwoord (welke maatregelen er worden getroffen, naar welke alternatieven is gekeken en de wijze waarop incidenten worden bestreden). De raad neemt op deze manier bij vaststelling van een bestemmingsplan altijd een besluit over het externe veiligheidsrisico. Destijds is echter aangegeven dat er voor dit gebied (en toekomstige plannen) een visie Externe Veiligheid moet worden ontwikkeld om op een verantwoorde wijze met deze risico's in de toekomst om te gaan.

Risicokaart

De gemeente maakt bij de inventarisatie van en communicatie over de risicovolle objecten gebruik van de provinciale risicokaart. De risicokaart geeft een zo actueel en volledig mogelijk beeld van de risico's in de gemeente (publieke versie). De informatie van de risicokaart wordt ook gebruikt bij de bestrijding van grootschalige incidenten (professionele versie). Op deze manier kan snel worden achterhaald in hoeverre risicovolle of kwetsbare objecten betrokken zijn bij het incident. Daarnaast is de risicokaart voor elke burger via internet raadpleegbaar. De risico's met gevaarlijke stoffen worden door de Milieudienst West Holland aan de risicokaart toegevoegd. De milieudienst actualiseert de risico's van gevaarlijke stoffen telkens wanneer daar aanleiding toe is. Minimaal één keer per jaar wordt alle beschikbare informatie gecontroleerd. De kwetsbare objecten (ziekenhuizen, verzorgingstehuizen, kinderdagverblijven, hotels etc.) worden door de gemeente toegevoegd. Ook deze informatie wordt jaarlijks geactualiseerd. In maart 2014 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Het geniet de voorkeur om een gemeentelijke visie externe veiligheid vast te stellen waarin uitgangspunten worden vastgelegd voor beleid op het gebied van externe veiligheid. Met het introduceren van een verplichte veiligheidseffectrapportage (VER) kan voorafgaand aan bestuurlijke besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen inzichtelijk worden gemaakt in hoeverre die ruimtelijke ontwikkeling voldoet aan de daaraan vastgestelde eisen op het gebied van veiligheid.

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid
Thema 4.4: voorbereiding op rampenbestrijding

1. De aard van problematiek: Bij dit thema staan mogelijke rampen en crises centraal – die vinden zelden plaats, maar gemeente en veiligheidspartners dienen zich toch terdege te prepareren op de eventuele ramp (Wet Veiligheidsregio's). De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gemeentelijke verantwoordelijkheden, de zogenoemde 'bevolkingszorgprocessen'.

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Getoetst, goedgekeurd, vastgesteld en actueel crisisplan	Regionaal Crisisplan Leiderdorp	Nee	Ja	Ja	Ja	▲
% deelprocessen waarvan planvorming actueel is	Regionaal Crisisplan Leiderdorp	20%	20%	85%	90%	▲
% deelprocessen dat beoefend wordt	Gemeente Leiderdorp, afdeling CZ, OOV	10%	10%	100%	100%	▲
Aantal bestuurlijke rampenoefeningen	OTO ¹⁶ jaarplan Bevolkingszorg Regio Leiden (BR)	2	1	2	- ¹⁷	■
Opkomst –en alarmeringsoefeningen uitgevoerd	Gemeente Leiderdorp, afdeling CZ, OOV	Ja	Ja	Ja	Ja	▲
72 uur continue kunnen functioneren	Scan gemeentelijke processen, 2 meting Bureau gemeentelijke crisisbeheersing	Nee	Nee	Ja	Ja	▲
Volledig ingerichte crisisorganisatie conform Normenkader (incl. piket)	Scan gemeentelijke processen, 2 meting Bureau gemeentelijke crisisbeheersing	Nee	Nee	Ja	Ja	▲
Opkomsttijden en beschikbaarheid crisisorganisatie binnen regionale afspraken	Beschikbaarheidsregeling Gemeente Leiderdorp 2010.	40%	60%	80%	100%	▲
% implementatie Uitvoeringsplan 'Crisisbeheersing' – afspraak raad	Gemeente Leiderdorp, afdeling CZ	25%	55%	75%	90%	▲
Voldaan aan Scan Normenkader Crisisbeheersing (Wvr ¹⁸)	Veiligheidsregio Hollands Midden, bureau gemeentelijke crisisbeheersing	Nee	Ja	Ja	Ja	▲
Risicobeleving – "enquête vraag: maakt u zich wel eens zorgen over risico's in uw omgeving?"	Integrale Veiligheidsmonitor 2011 en 2014 (referentiegroep NL – 22%)	18%	-	-	27%	▲

¹⁶ Opleiden, Trainen en Oefenjaarplan

¹⁷ In 2014 worden nog twee bestuurlijke oefeningen gehouden, waarbij 1 multidisciplinaire oefening met inzet.

¹⁸ Wet veiligheidsregio's.

Noodpakket in bezit	40% heeft geen noodpakket in bezit. (referentiegroep regio -17%)	24%	-	-	16%	▼
Wilt u geïnformeerd worden over risico's in uw omgeving? (Ja, in %)	58% via een brief van de gemeente. 47% via een email van de gemeente.	44%	-	-	54%	▲
Risico relevantie inschatting bewoners en hun omgeving	33% uitval nutsvoorzieningen 28% telecommunicatie 22% extreem weer	55% - ¹⁹ 30%	-	-	33% 28% 22%	■

2. Conclusie en huidige aanpak

In de voorbereiding op de rampenbestrijding is een stevige inhaalslag gemaakt. Deze is ingezet in de vorige beleidsperiode²⁰ vanaf 2010 en loopt tot eind 2014/2015. De indicatoren laten allen een positief resultaat zien. Het uitvoeringsplan crisisbeheersing en de intergemeentelijke samenwerking BRL (Bevolkingszorg Regio Leiden) heeft aan dit resultaat bijgedragen. De samenwerking is naar een hoger niveau getild. Tijdens de beleidsperiode is binnen het district Leiden²¹ bestuurlijk gekozen om gezamenlijk één crisisorganisatie te vormen zodat kan worden voldaan aan de gestelde kwaliteitscriteria uit de Wet Veiligheidsregio en het regionale 'Normenkader Crisisbeheersing'. Immers, Leiderdorp is niet groot genoeg om het takenpakket zelfstandig te kunnen dragen. Om deze opgave te realiseren is besloten om binnen het district Leiden een verre gaande vorm van samenwerking op te zetten waarin de 5 gemeentelijke crisisorganisaties samen één crisisorganisatie gaan vormen. Hierdoor kan de gestelde kwaliteit gehaald worden, schaalvoordelen worden benut (slagkracht en financieel) zonder dat er een onderbreking in dienstverlening plaatsvindt. Conform de nieuwe hoofdstructuur Bevolkingszorg zijn de huidige organisaties geïnformeerd, is de planvorming aangepast, personeel aangesteld en opgeleid en zijn de noodzakelijke middelen en materialen aanwezig om bij een crisis binnen 72 uur (norm) operationeel te zijn – intergemeentelijk-. Daarbij geldt dat de nieuwe wettelijke alarmeringsnormen en aanrijtijden worden gehanteerd en er wordt gebruikt gemaakt van de gezamenlijke crisisruimten. Hiermee voldoet de gemeente in 2014/2015 weer aan de wettelijke eisen en regionale afspraken conform Normenkader Crisisbeheersing. Het samenwerkingsverband Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL) blijft komende jaren de verschillende processen van gezamenlijk piket, alarmeren, poolvorming, opleiden, trainen, oefenen, planvorming én aanbesteding uitvoeren.

Ten slotte is het interessant om te constateren dat fors meer Leiderdorpers zich zorgen maken over de risico's in hun woonomgeving²² (stijging van 9%). Daarbij achten zij de kans tot uitval van nutsvoorzieningen het hoogst (33%), gevolgd door uitval telecommunicatie (28%) en extreem weer op de derde plaats (22%). De meest genoemde reden om zich zorgen te maken over risico's in de woonomgeving, is dat men geen invloed heeft op die risico's. Van de Leiderdorpers zegt bijna de

¹⁹ In de IVM 2011 is deze categorie ondergebracht bij uitval nutsvoorzieningen.

²⁰ 2010-2014 heeft de gemeenteraad Crisisbeheersing als prioriteit aangewezen en is een uitvoeringsplan opgesteld.

²¹ Leiderdorp, Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude.

²² Deze risico's worden via risicokaart.nl geïllustreerd en is per postcode gebied opvraagbaar.

helft (40 procent) voldoende geïnformeerd te zijn over risicobronnen. Een op de zeven informeert zich actief over risicobronnen of risico's in de eigen woonbuurt. Een derde zegt dat in elke woonomgeving risico's zich voordoen. Minder dan een op de tien vermijdt nadenken over risico's. De in Leiderdorp gevonden percentages wijken niet af van de percentages in Hollands Midden. Naast deze bezorgdheid van crisis is er ook een daling in het bezit van de noodpakketten waarneembaar (40% heeft geen noodpakket).

Meer dan de helft van de inwoners van Leiderdorp wilt graag geïnformeerd worden over de risico's in de omgeving en hoe ze zich hierop kunnen voorbereiden. 40% zegt nu meer bekend te zijn met risico's dan twee jaar geleden. Het grootste gedeelte van de inwoners uit Leiderdorp wil de informatie over het voorbereiden op risico's ontvangen van de gemeente. Deze informatie ontvangt men bij voorkeur via brief of e-mail van de gemeente.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie is grotendeels op orde en moet voortaan zorgvuldig worden onderhouden. Dit vraagt continue aandacht voor beheer, planning, control en coördinatie van OTO activiteiten. Daar hoort ook een vast budget bij anders kan er onvoldoende geoefend worden. Het invlechten van 5 gemeentelijke crisisorganisaties tot één gezamenlijke crisisorganisatie in district Leiden zal de nodige inspanning en begeleiding kosten in capaciteit vanuit OOV. Het uitvoeringsprogramma crisisbeheersing loopt eind 2014 af. Dit betekent niet dat er op dit thema geen inzet meer nodig is. Integendeel, er moet rekening worden gehouden met de intensivering van de intergemeentelijke samenwerking en de regionale ontwikkelingen op het gebied van opleiden, trainen oefenen. Zoals eerder aangegeven in de 'situatieschets integraal veiligheidsbeleid' zal deze ontwikkeling zich in 2015 doorzetten. Deze zaken behoeven komende jaren niet als prioriteit te worden aangeduid maar zullen wel de nodige inzet van het team vragen.

Tijdens de startbijeenkomst IVB is aangegeven dat men het belangrijk acht dat juist bij de risico objecten ook multidisciplinair wordt geoefend (A4, HSL, LPG installaties etc.). De hulpdiensten hebben deze wens ook al kenbaar gemaakt. Het verdient de voorkeur om in samenwerking met de veiligheidsregio een dergelijke multidisciplinaire oefening jaarlijks te organiseren.

De regionale samenwerking blijft dynamisch. De nieuwe denkwijze (o.a. Bevolkingszorg op Orde 2.0²³) biedt daarbij het kader van doorontwikkeling. Van belang is dat er voldoende aandacht voor deze doorontwikkeling en de regionale samenwerking blijft. De planvorming is nu grotendeels op orde binnen de huidige structuur maar moet elk jaar worden geactualiseerd. Dit vraagt continue aandacht van procesverantwoordelijken en de ambtenaar rampenbestrijding.

Vanuit de veiligheidsmonitor zien we dat er bij de inwoners een duidelijke behoefte aan voorlichting en communicatie bestaat omtrent risico's in de woon- werk en leefomgeving. Gerichter communiceren over deze risico's lijkt antwoord te geven op de behoefte van Leiderdorpse inwoners.

---

²³ Het landelijk Veiligheidsberaad heeft deze methode geformuleerd waarin de zelfredzaamheid van de burger, als uitgangspunt wordt genomen. Faciliteren van initiatieven en in expertise 'in huis halen' is de gedachte.

Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid

Tussenstand Prioriteiten

Op basis van de beschrijving hiervoor van problematiek en aanpak binnen het veld 'veilige woon- en leefomgeving', kan gedacht worden aan de volgende prioriteiten:

1. Verkeersveiligheid (aanpak en afspraken te hard rijden, parkeeroverlast (vnl. rondom scholen), handhaving en inrichting 30km/u zones, snelheidsdisplays).
2. Brandveiligheid (borging en afstemming gemeente en brandweer i.r.t. ruimtelijke ordening en verkeersmaatregelen. voorlichting preventie inwoners Leiderdorp).
3. Externe Veiligheid (ontwikkelen visie externe veiligheid Leiderdorp, aandacht voor risico locaties en voorlichting aan inwoners, bedrijven en instellingen in de invloedssfeer van de risicocontouren, uitvoeren veiligheidseffecten rapportage).

Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid	Thema 5.1: polarisatie en radicalisering
<p>1. De aard van problematiek: Bij dit thema gaat het om ideologische groepen/stromingen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Sprake kan zijn van dreigend geweld. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, zetten het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechtsextremisme, islamradicalisme, dierenrechtenradicalisme, links-extremisme.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Terreurdaden/ -dreiging	Politie (BVH incidentcode 5.1.1)	1	0	1	-	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Vanuit de werkgroep Integriteit en Veiligheid is aan de Politie de vraag gesteld of er sprake is van polarisatie en radicalisering binnen de gemeente Leiderdorp en of daar cijfers van bekend zijn. De Politie Hollands Midden heeft aangegeven dat er binnen de gemeente Leiderdorp geen enkele aanwijzing is op het gebied van polarisatie en radicalisering en dat er geen andere cijfers beschikbaar zijn als indicator.

Het ontbreken van cijfers ten aanzien van polarisatie en radicalisering kan duiden op het ontbreken van problemen op het gebied van polarisatie en radicalisering in Leiderdorp, maar zou ook kunnen duiden op een gebrek aan borging en registratie van signalen die duiden op polarisatie en radicalisering. Aangezien deze signalen ook in gesprekken met ketenpartners niet naar voren zijn gekomen, wordt verondersteld dat polarisatie en radicalisering op dit momenteel geen onderwerp is dat in het nieuwe veiligheidsbeleid hoog op de agenda moet komen te staan.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

De wijkagenten en de veiligheidsregisseur van de gemeente Leiderdorp hebben onderhouden korte lijnen. Mogelijke signalen en aanwijzingen van polarisatie en radicalisering binnen de gemeente kunnen in direct worden gedeeld. Medewerkers van de gemeente Leiderdorp en medewerkers van partners van de gemeente kunnen deelnemen aan een training voor eerstelijns werkers over polarisatie en radicalisering. Deze training heeft ten doel mensen van uit hun eigen rol alerter en deskundiger te maken ten aanzien van radicalisering en polarisatie. Deze training wordt verzorgd door Nuansa, het Kennis- en Adviescentrum Polarisation en Radicalisering.

Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid	Thema 5.2: georganiseerde criminaliteit
<p>1. De aard van problematiek: Bij dit thema gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in binnensteden/op gemeentelijk grondgebied en die in bepaalde mate gebruik (misbruik) maken van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen (waaronder vergunningen en aanbestedingen). Sprake is van verweving van onder- en bovenwereld en vaak ook van 'witwassen'. Misdadbranches die het betreft zijn vooral drugshandel, vastgoedfraude en mensenhandel.</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Drugshandel (hard/soft)	Politie (BVH incidentcode 5.2.1)	13	11	20	-	▲
Overige incidenten georganiseerde criminaliteit	Politie (BVH incidentcode 5.2.2)	71	113	68	-	▼
Vervaardigen hard/soft drugs (aantal incidenten)	Politie (BVH Incidentcode 3.1.1, BVH F44 + F45)	7	6	13	-	▲
Mensenhandel o.a. vrouwen –en kinderhandel, loverboys (aantal incidenten)	Politie (Incidentcode 3.1.2, BPS 614, BVH F5293)	6	6	1	-	▼
Wapenhandel en bezit vuurwapens / overige wapens (aantal incidenten)	Politie (Incidentcode 3.1.3, BPS 383, BVH F70 + F72)	9	28	12		▼
Aantreffen hennepkwekerijen (aantal incidenten)	Politie DRIO (analyse dienst informatie)	3	6	8	-	▲

2. Conclusie en huidige aanpak

Met behulp van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum georganiseerde Criminaliteit (RIEC) zijn vragen geformuleerd en voorgelegd teneinde specifiek indicatoren te genereren ten aanzien van georganiseerde criminaliteit. Het blijkt vooralsnog niet mogelijk te zijn om deze vragen concreet te beantwoorden. Voor zover er al informatie bekend is, is die informatie veelal vertrouwelijk en afgeschermd. Uit de beperkte informatie die beschikbaar is blijkt het volgende:

Handel en vervaardiging van soft/hard drugs komen in de afgelopen jaren niet veel voor in Leiderdorp. In de regio Hollands Midden is veelvuldig sprake van de aanwezigheid van hennepkwekerijen en het incidenteel aantreffen van hennepkwekerijen in de gemeente Leiderdorp komt steeds vaker voor. Tijdens de IVB startbijeenkomst werd duidelijk aangegeven door aanwezigen dat de aanpak van illegale hennepcultuur samen met politie, woningbouwcorporatie en overige partners belangrijk is en blijft.

Cijfers over verweving van onderwereld en bovenwereld zijn (nog) niet te genereren, dus is het lastig

te bepalen of, en in welke mate dit in Leiderdorp voor komt. In het algemeen zijn branches waarin deze verweving voor kan komen horeca, seksinrichtingen, speelautomaten en vastgoed. Gezien het feit dat de Wet-BIBOB beleidsmatig is uitgewerkt maar nog niet is geïmplementeerd, kan de vraag worden gesteld of dit thema daadwerkelijk niet voorkomt of simpelweg niet voldoende zichtbaar is? Er zijn incidentele voorbeelden bekend waarbij de verwerving van vastgoed of horecabedrijven een dubieus karakter heeft gehad (o.a. qua geldstromen). Voorts zijn er ook incidentele voorbeelden van illegale prostitutie bekend bij OOV. Waarbij overigens geen sprake was van mensen/vrouwenhandel (wat wel vaak het geval is).

Het RIEC heeft toegezegd eind 2014 (november) voor de gemeente een Bestuurlijke Criminaliteitsbeeld Analyse (BCA) te leveren waarin meer duidelijk zou moeten worden omtrent georganiseerde criminaliteit binnen Leiderdorp. Voorts blijft het RIEC de gemeente ondersteunen en adviseren met betrekking tot de thema's illegale hennepcultuur, vastgoedfraude, mensenhandel, integriteit (bibob), coffeeshopbeleid, onvergunde thuisprostitutie, motorbendes en de escortbranche. Dit ten einde de gemeente(n) weerbaarder te maken. Voorwaarde is wel dat het bestuurlijk instrumentarium op orde is (bibob, hennepconvenant, beleidsregels etc.).

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

In Leiderdorp is beleid voor de uitvoering van de Wet BIBOB opgesteld en vastgesteld. Dit beleid is nog niet geïmplementeerd en er wordt niet standaard gebruik van gemaakt in het proces van bijvoorbeeld de verstrekking van vergunningen of subsidies. Het beleid op grond van de Wet BIBOB moet verder worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Het RIEC kan daarbij ondersteunen. Het verdient aanbeveling te inventariseren welke overige bestuurlijke instrumenten er bestaan en te beoordelen welke instrumenten daarvan kunnen worden toegepast op de situatie in Leiderdorp.

De samenwerking op het vlak van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit kan worden versterkt. De verweving van onderwereld/bovenwereld doet zich o.a. ook voor daar waar er de gelegenheid toe is. Door het niet toepassen van een goed instrumentarium wordt (onbewust) ook een klimaat geschapen waarin de mogelijkheden bestaan voor de onderwereld om zich te verweven in de bovenwereld. Samenwerking met partners en een goed instrumentarium kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van een dergelijke situatie.

Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid	Thema 5.3: bestuurlijke en ambtelijke integriteit
<p>1. De aard van problematiek: Naast 'externe integriteit' (thema 5.1 en 5.2) is er de 'interne integriteit' ofwel de ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Schending daarvan kan het gevolg zijn van belangenverstremgeling en daaruit voortvloeiend strafbaar handelen maar ook van 'niet-intentionele' verrommeling van procedures. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer 'per ongeluk'. Integriteitschendingen kunnen de lokale veiligheid in gevaar brengen doordat daardoor bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen extra bewegingsruimte kunnen krijgen (geen BIBOB-procedure toegepast) en er een moreel verloederend effect op groepen of personen binnen de lokale gemeenschap vanuit kan gaan ('slecht voorbeeld doet slecht volgen').</p>	

Cijfers - Indicatoren met betrekking tot dit veiligheidsthema zijn:

Indicator	Bron	'11	'12	'13	'14	+/-
Vreemdelingen	Politie (BVH incidentcode 5.4.1)	2	3	4	-	▼
Discriminatie	Politie (BVH incidentcode 5.4.2)	0	4	1	-	▼
Overige fraude, overtr. onregelmatigheden bedr.	Politie (BVH incidentcode 5.4.3)	8	0	0	-	▼
Restcategorie schending integriteit	Politie (BVH incidentcode 5.4.4)	978	0	0	-	■
Aantal gerapporteerde en in procedure genomen ambtelijke integriteitschendingen	Gemeente Leiderdorp, DIV en CZ, control (simone en Irene zoeken leveren gegevens)	1	0	0	-	■
Aantal gerapporteerde en in procedure genomen bestuurlijke integriteitschendingen	Gemeente Leiderdorp, DIV en CZ, control	0	0	0	-	■
BIBOB-procedures toegepast	Gemeente Leiderdorp / RIEC (regionaal informatie en expertise centrum)	0	0	0	0	■

2. Conclusie en huidige aanpak

Er moet worden geconcludeerd dat er in de jaren 2011-2014 geen sprake is geweest van gerapporteerde en/of in procedure genomen ambtelijke integriteitschendingen en bestuurlijke integriteitschendingen.

In 2004 heeft het college van B&W het integriteitbeleid 'Zo zijn onze manieren' voor de ambtelijke organisatie vastgesteld. Onderdelen van het integriteitsbeleid zijn: Professionaliteit, verantwoordelijkheid, zorgvuldigheid, betrouwbaarheid (o.a. van informatie), onafhankelijkheid, een verklaring van integer werken, het gebruik van eigendommen, gebruik internet en e-mail,

inkopen en aanbesteding, aannemen van giften, incidentele vergoedingen, nevenwerkzaamheden, werving en selectie, klokkenluidersregeling en sancties. Verder is er een vertrouwenspersoon aangesteld en wordt er momenteel geworven voor een tweede.

3. Mogelijke beleidsversterkingen (verbeterpunten of 'extra inzet')

Inzetten op voorkoming en aanpak van 'verrommeling' van procedures, in het bijzonder bij organisatieonderdelen die veel rechtstreeks contact hebben met het publiek. Ook kan actiever worden gecommuniceerd over de gemeentelijke aanpak van integriteit. Zowel bij de aanstelling (lezen beleid en accorderen verklaring integriteit) als bij het lange diensttijdverbanden. Gezien de vaststelling van de notitie (tien jaar geleden) is deze aan vernieuwing toe. Artikelen over social media gebruik, procedure misstanden, aanwijzing vertrouwenspersonen zijn voorbeelden van zaken die nog dienen te worden opgenomen.

Meer aandacht voor integriteitsbeleid voor wethouders en raad kan ook van belang zijn. Gericht op het in beeld brengen van de integriteitsrisico's die wethouders en raadsleden kunnen tegenkomen in het uitoefenen van hun taak. Dit kan bijvoorbeeld door het invoeren van een risicoanalyse integriteit voor wethouders (ontwikkeld door het RIEC) en workshops integriteit voor raadsleden.

Inzetten op het 'levend houden' van het integriteitsbeleid door het onderwerp consequent te agenderen als gespreksonderwerpen in bv. aanstellings- en werkoverleggen. Het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector biedt hiervoor diverse tools hiertoe aan. Daarnaast kan het monitoren van de integriteitsbeleving worden verbeterd door de toevoeging van een module integriteit aan het medewerkers tevredenheidsonderzoek.

Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid	Tussenstand Prioriteiten
<p>Op basis van de beschrijving hiervoor van problematiek en aanpak binnen het veld 'veilige woon- en leefomgeving', kan gedacht worden aan de volgende prioriteiten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Georganiseerde criminaliteit (aanpak illegale hennepcultuur, implementeren en uitvoeren BIBOB beleidslijn, samenwerking met het RIEC, O.M. en politie intensiveren, bestuurlijke aanpak criminaliteit versterken, verweving onderwereld/bovenwereld inventariseren. 2. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit (levend houden van integriteitsbeleid, ontwikkelen nieuwe notitie integriteit, voorlichting en training verzorgen voor doelgroepen). 	

**Veiligheidsanalyse Integraal
Veiligheidsbeleid 2015-2018**

Aandachtspunten en prioriteiten

Op basis van de voorgaande veiligheidsanalyse kan gedacht worden aan de volgende aandachtspunten en prioriteiten voor het integraal veiligheidsbeleid:

Aandachtspunt van bewoners

Nr.	Veiligheidsthema	Betreft
1.	<u>Sociale kwaliteit</u>	Betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken en de mate van informele sociale controle. Belangrijkste buurtproblemen Leiderdorp: 1. Woonoverlast, 2. Woninginbraak, 3. Hondenpoep, 4. Te hard rijden, 5. Parkeerproblemen.
2.	<u>Fysieke kwaliteit</u>	De inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte (kleine zaken snel repareren, snoeien, verlichting) o.a. verloedering, vandalisme, graffiti etc. Ook faciliteiten voor bepaalde doelgroepen (oa. jeugd) zijn van belang. Belangrijkste problemen: Vernielingen, rommel op straat, hondenpoep, faciliteiten jeugd, onderzoek cameratoezicht op bepaalde plekken (hotspots).
3.	<u>Subjectieve veiligheid</u>	Algemeen gevoel van veiligheid onder bewoners. Sterke samenhang met fysieke kwaliteit openbare ruimte. Belangrijkste problemen: te hard rijden, overlast groepen jongeren, parkeeroverlast, inbraak, hondenpoep en vernielingen.

Aandachtspunt van ondernemers

Nr.	Veiligheidsthema	Betreft
1.	<u>Veilig winkelgebied</u>	Samenwerking in relatie tot de veiligheid van winkelgebieden. Nadruk op fysieke kwaliteit. De winkelgebieden worden ervaren als steeds 'onveiligere plekken' binnen Leiderdorp. Sterke behoefte aan aanpak en herontwikkelingen buitenruimte, onderzoeken cameratoezicht en aanpak winkeldiefstal. Mogelijk gezamenlijk KVO traject initiëren.
2.	<u>Veilige bedrijventerreinen</u>	Sociale controle op bedrijventerreinen. Elkaar kennen en ook aanspreken op bewust zijn en aandacht voor veiligheid. Ondernemers geven aan het belangrijk te vinden dat leegstand en verloedering zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het aantrekkelijk en levendig maken van het terrein is wat hun betreft essentieel voor de veiligheid. Zij willen graag betrokken worden bij het opstellen van beleid (o.a. de verlichting in de buitenruimte en het op pijl houden van de fysieke kwaliteit).
3.	<u>Veilig uitgaan/horeca</u>	Zowel horecaondernemers, ouders, scholen en verenigingen hebben bij de bijeenkomsten blijk gegeven dat er behoefte leeft aan voorlichting over alcohol verstrekking (n.a.v. drank en horecawet) en b.v. het organiseren van alcohol vrije feesten. Het zichtbaar controleren door politie bij sportclubs, verenigingen en horeca (m.b.v. testers) wordt aangeraden.

Aandachtspunt van professionals

Nr.	Veiligheidsthema	Betreft
1.	<u>Objectieve veiligheid</u>	Veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk en gemeente. Belangrijkste zaken: Woninginbraak (en vermogenscriminaliteit w.o. heling) voertuigcriminaliteit en geweldscriminaliteit (waaronder huiselijk geweld).
2.	<u>Jeugd, alcohol en drugs</u>	Actieve controles bij sportclubs, horeca en verenigingen. (Prestatie)afspraken met jongerenwerk en bureau HALT over voorlichting of projecten waarin drugs en alcohol nadrukkelijk de aandacht krijgt. Betrekken van scholen en gezinnen is van belang. CJG can als front office fungeren naar gezinnen.
3.	<u>Individuele probleemjongeren</u>	Kwetsbare gezinssituaties. Jeugdwerkloosheid. Jongeren glijden af bij gebrek aan ketenstructuur. Aanzuigende werking criminaliteit. Alcohol en drugsgebruik.

Raadsklankbordgroep Integrale Veiligheid bijeenkomst (verslag)

Impressie van het overleg van 9 juli 2014 met de raadsklankbordgroep over de (concept) veiligheidsanalyse in het kader van het Integraal Veiligheidsbeleid 2015 – 2018

Aanwezig:

De heer E. Grootaarts	-	raadslid (D66)
Mw. T. Meiners	-	raadslid (VVD)
De heer J. Hogenbirk	-	burgerraadslid (VVD)
Mw. J. Hofman	-	raadslid (GL)
Mw. R. van Diepen	-	raadslid (CDA)
De heer E. Majoie	-	burgerraadslid (CDA)
De heer H. Langenberg	-	raadslid (LPL)
Mw. A. Beekhuizen	-	raadslid (LPL)
Mw. E. Mom	-	griffie
Mw. L. Driessen	-	burgemeester en portefeuillehouder
De heer C. Valencia de Boom	-	projectleider OOV, project Integraal Veiligheidsbeleid
De heer D. van Kommer	-	politie
De heer J. Westra	-	politie
De heer V. de Winter	-	brandweer
Mw. G. van der Meij	-	projectsecretaris IVB en opsteller van impressie (team OOV)

Mevrouw Driessen opent de avond en blikt terug op de voorafgaande periode, die geleid heeft tot het opstellen van de te bespreken (concept)veiligheidsanalyse – versie d.d. 2 juni 2014 met daarin opgenomen (op bladzijde 55) het ambtelijk voorstel om te komen tot prioriteiten voor het beleid over de periode 2015 – 2018. Dit voorstel heeft de instemming van het college. Vanaf februari 2014 (startbijeenkomst opstellen Integraal Veiligheidsbeleid) zijn waardevolle gesprekken gevoerd met burgers, professionals en het maatschappelijk middenveld met als doel zoveel mogelijk input te ontvangen voor het op te stellen beleid. Gebleken is, dat bij betrokkenheid bij het onderwerp bij alle partijen groot is, waarbij opvallend was dat veel betrokkenen aangegeven hebben om in het vervolgtraject (bij het opstellen van de uitvoeringsplannen) hun steentje bij te dragen. Hierna vertelt de heer Valencia aan de hand van zijn presentatie hoe hij is gekomen tot het opstellen van de (concept)veiligheidsanalyse. Zoals mevrouw Driessen al heeft gememoreerd heeft de input van alle betrokkenen bijzonder bijgedragen aan de betrouwbaarheid van de analyse. Op basis van de feiten(cijfers) is objectief gezien Leiderdorp veiliger geworden, terwijl uit de subjectieve input (veiligheidsmonitor) naar voren komt dat in de beleving van de burger Leiderdorp onveiliger geworden is.

Hierbij is vooral veelvuldig aandacht gevraagd voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Hoog opgroeiend groen zorgt voor een onveilig gevoel. Ook wordt het zorgwekkend aantal woninginbraken en overlast in de woonomgeving veelvuldig genoemd als zijnde een negatieve bijdrage aan veiligheidsbeleving. Er zijn deze avond 2 vragen te beantwoorden:

1. Welke wegingsmethodiek passen wij toe, met andere woorden > welke input weegt zwaarder bij de bepaling van de prioriteiten? (input van inwoners, ondernemers, professionals of bestuur)
2. Op welke prioriteiten wil de gemeenteraad komende 4 jaar extra inzetten? De heer Valencia geeft aan dat de overige aandachtsgebieden net zoals nu het geval is natuurlijk niet onderbelicht zullen worden, maar dat op de door de gemeenteraad vast te stellen prioriteiten éxtra inzet gepleegd zal gaan worden (uit te werken in de nog op te stellen uitvoeringsplannen samen met de partners).

Ad 1: Mevrouw Hofman merkt op, dat er zeer goede en onafhankelijke wegingsmethodieken te vinden zijn, waarop de heer Grootaarts aanvult, dat hij – zonder hierbij natuurlijk afbreuk te doen aan de waardevolle input van de burger – opteert voor een zwaardere weging van de input van het cijfermateriaal door de professional. De overige aanwezigen onderschrijven dit standpunt. De heer Majoie geeft in aanvulling daarop nog aan, dat wat hem betreft de analyse een goed totaalbeeld geeft en genoeg interessante informatie over het reilen en zeilen op het gebied van veiligheid in de gemeente Leiderdorp. Mevrouw Van Diepen had graag wat meer aandacht gezien voor de preventieve inspanningen die te leveren zijn op het gebied van jeugd en criminaliteit. Meer investeren aan de voorkant loont op den duur altijd.

Ad 2: De heer Grootaarts merkt op, dat hem in de analyse is opgevallen, dat doelen en middelen in de prioritering door elkaar heen lopen. Hij zou dit graag in de definitieve versie van de analyse aangepast zien en wat D66 betreft wordt er gekozen voor de volgende prioritering:

3.	<u>Objectieve veiligheid</u>	Veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk en gemeente. Belangrijkste zaken: Woninginbraak (en vermogenscriminaliteit w.o. heling) voertuigcriminaliteit en geweldscriminaliteit (waaronder huiselijk geweld).
4.	<u>Jeugd, alcohol en drugs</u>	Actieve controles bij sportclubs, horeca en verenigingen. (Prestatie)afspraken met jongerenwerk en bureau HALT over voorlichting of projecten waarin drugs en alcohol nadrukkelijk de aandacht krijgt. Betrekken van scholen en gezinnen is van belang. CJG kan als front office fungeren naar gezinnen.

De overige 2 adviesprioriteiten zijn naar zijn mening al afdoende verankerd binnen andere beleidsvelden:

1.	<u>Fysieke kwaliteit</u>	De inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte (kleine zaken snel repareren, snoeien, verlichting) o.a. verloedering, vandalisme, graffiti etc. Ook faciliteiten voor bepaalde doelgroepen (oa. jeugd) zijn van belang. Belangrijkste problemen: Vernielingen, rommel op straat, hondenpoep, faciliteiten jeugd, onderzoek cameratoezicht op bepaalde plekken (hotspots).
2.	<u>Veilig winkelgebied</u>	Samenwerking in relatie tot de veiligheid van winkelgebieden. Nadruk op fysieke kwaliteit. Sterke behoefte aan aanpak en herontwikkelingen buitenruimte, onderzoeken cameratoezicht en aanpak winkeldiefstal. Mogelijk gezamenlijk KVO traject initiëren.

Dit standpunt wordt gedeeld door de aanwezigen, met uitzondering van de VVD. Mevr. Meiners geeft aan te hechten aan een prioritering voor het extra aandachtsveld 'veilig winkelgebied', mevrouw Van Diepen en mevrouw Hofman, mevrouw Beekhuizen en de heer Langenberg willen ook meer inzetten op Jeugd en Veiligheid en dan het thema 'in en rond de scholen'.

Aan het einde van de avond ontspint zich opnieuw een discussie over het thema 'hondenpoep'. Hierbij merkt de heer Grootaarts op – hierin ondersteund door de heer Langenberg –, dat Leiderdorp zich wellicht moeten herbezinnen op de overkill aan niet handhaafbare regelgeving.

Mevrouw Driessen vraagt de aanwezigen tot slot nog kort samen te vatten hoe zij de avond ervaren hebben.

De heer Grootaarts zegt vooral te willen zoeken naar samenwerking met alle partners, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Denk nog eens goed na over de regelgeving in relatie tot handhaafbaarheid. De heer Van Kommer geeft aan, dat de voorgestelde prioriteiten zeer goed aansluiten bij die uit het regionaal beleidsplan van de politie en denkt dat met deze invalshoek een goede basis is gevonden voor de verdere lokale samenwerking. Ook de heer de Winter van de brandweer is tevreden met de analyse en zegt dat er ook geïnvesteerd zou moeten worden in een consequente en constante voorlichting aan de burger over wat zij zelf zouden kunnen bijdragen aan een nog veiliger Leiderdorp.

De heer Valencia meldt nog hoe de planning er voor de afronding van dit project uitziet: In de commissie Bestuur en Maatschappij van 13 september 2014 komt het definitieve voorstel ter bespreking aan de orde, waarna de raad op 13 oktober 2014 het definitieve beleidsplan ter vaststelling krijgt aangeboden. Aan de hand van dit vastgestelde beleidsplan wordt de rest van het jaar gebruikt voor het opstellen van de diverse uitvoeringsplannen met belanghebbenden. Op dit moment worden doelen en middelen samengebracht.

Mevrouw Driessen sluit de bijeenkomst met een woord van dank voor ieders inbreng.

De raadsklankbordgroep stelt de gemeenteraad voor om de volgende veiligheidsprioriteiten vast te stellen voor de IVB periode van 2015-2018:

Prioriteiten Integraal Veiligheidsbeleid 2015-2018 (voorstel)

Nr.	Veiligheidsthema	Betreft prioriteiten
1.	<u>Objectieve veiligheid</u>	Veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt, wijk en gemeente. Belangrijkste zaken in de aanpak: vermogenscriminaliteit (w.o. woninginbraak , voertuigcriminaliteit (ook fietsen en brommers) en gewelddcriminaliteit (waaronder huiselijk geweld). De aanpak van overvallen valt ook binnen deze categorie.
2.	<u>Jeugd, alcohol en drugs</u>	Aanpak van overlast veroorzaakt door jeugd/jongeren in Leiderdorp en het hierbij vaak gepaard gaande (overmatig) alcohol en drugsgebruik .
3.	<u>Veiligheid in en om de school</u>	Scholieren kunnen slachtoffer zijn van pesten , geweldpleging , diefstal , overlast voor omwonenden (o.a. vuurwerk, geluid, rondhangen) of (verkeers) onveiligheid rondom scholen. Anderzijds kunnen zij dader i.c. medeplichtig zijn aan genoemde thema's. De raadsklankbordgroep adviseert vooral extra aandacht te besteden aan de veiligheid rondom scholen (o.a. verkeerssituaties en parkeerproblemen).

Concretisering prioritair veiligheidsthema's²⁴

Nr.1	Veiligheidsthema	Betreft prioriteiten
1a. Aanpak woninginbraken		Terugdringen van het aantal (pogingen tot) inbraken in zowel woningen als bedrijven. Verhogen heterdaadkans en afname van slachtofferschap en onveiligheidsbeleving met betrekking tot woninginbraken.
1b. Aanpak voertuigcriminaliteit		Terugdringen van het aantal (pogingen tot) auto inbraken. Terugdringen van het aantal auto, brommer en fietsen diefstallen.
1c. Aanpak gewelddcriminaliteit		Terugdringen van geweldsdelicten waaronder geweld op straat, huiselijk geweld, overvallen en straatroof.
2.	Aanpak overlast jeugd	Terugdringen van het aantal overlast(meldingen) veroorzaakt door jeugd en het hierbij vaak gepaard gaande (overmatig) drugs -en alcohol gebruik .
3.	Aanpak schoolveiligheid	Terugdringen van de onveilige verkeerssituaties rondom scholen.

Voor de aanpak van deze prioriteiten en veiligheidszaken in het algemeen wordt vanuit de raadsklankbordgroep IVB geadviseerd om vooral de samenwerking met Leiden op te zoeken. Met betrekking tot de jeugd wordt benadrukt om vooral in te zetten op preventie

²⁴ NB de uitwerking van de prioriteiten (o.a. doelstelling en resultaten worden omschreven in het beleidsplan Integrale Veiligheid 2015-2018 en vastgesteld door de gemeenteraad, na de vaststelling van de prioriteiten).

om te voorkomen dat jongeren vroegtijdig afglijden. Mochten er instrumenten worden ontwikkeld of fysieke zaken in de openbare ruimte moeten worden aangepast, dan heeft het de voorkeur van de raadsklankbordgroep om dit zoveel als mogelijk samen met de inwoners gezamenlijk aan te pakken.